

Štoreški

ŽELEZAR

Leto XVIII.

1978

AVGUST

Št. 8

KAKO SMO GOSPODARILI?

IZVRŠEVANJE GOSPODARSKEGA NAČRTA SZ v 1. polletju 1978

Z iztekom 1. polletja letošnjega leta smo prešli mejo prve polovice petletnega obdobja 1976 — 1980. V tem je tudi razlog, zakaj se s posebno pažnjo v vseh družbenih strukturah analizira izvrševanje srednjeročnega plana proizvodnje in razvoja ter sprejetih obvez v samoupravnih sporazumih in dogovorih o temeljnih gospodarskih in družbenih planov. Splošna je ugotovitev, da z uresničevanjem zastavljenih gospodarskih nalog v sedanjem petletnem obdobju ne moremo biti zadovoljni. Osnovno opravičilo je, da je sistem o temeljnih družbenega planiranja pričel delovati šele leta 1976, kar je vplivalo na zakasnelost pri oblikovanju in sprejemanju srednjeročnih planov. To se odraža v stopnji rasti družbenega proizvoda, produktivnosti dela in zlasti v obsegu blagovne menjave s tujino.

Prvo leto sedanjega srednjeročnega plana je bilo najbolj problematično. Medtem ko smo za celotno petletno obdobje planirali z rastjo družbenega proizvoda s 6,1 %, se je ta leta 1976 dvignila le za 2,8 %. Podoben je tudi ločen prikaz za industrijski proizvodnjo, katera naj bi rasla s stopnjo 6,8 %, leta 1976 pa je bila dosežena le 22,3 %. Razumljivo je, da je ta blaga rast družbenega proizvoda vplivala tudi na stagnacijo produktivnosti dela, ki naj bi po planu rasla s letno stopnjo 6,3 %, leta 1976 pa je ostala nespremenjena. Kakovostnih premikov v tem prvem letu petletnega plana ni bilo doseženih tudi na drugih področjih plana. Tako so n. pr. življenjski stroški porastli za 13,1 %, plan pa predvideva poprečno rast z 10,6 %.

Slabši gospodarski rezultati v letu 1976 so v glavnem bili posledica zmanjševanja notranje porabe. To pa se je ugodno odrazilo na izvoz, ki je bil za 15 % višji od predhodnega leta, pri pokrivanju uvoza z izvozom pa je Slovenija dosegla 72 %, kar je celo znatno boljše kot predvideva plan.

Stagnacija proizvodnje in blagovnega prometa v prvem letu sedanjega srednjeročnega plana je bila premagana leta 1977, ko je industrija ponovno oživela. Na žalost pa tudi v tem letu skupni družbeni proizvod v Sloveniji še ni dosegel ravni planiranega poprečja 6,1 %, kar pomeni, da smo tudi v dveh letih zaostali, saj smo v poprečju dosegli le 4,4 % rasti. Nekoliko boljše je v industrijski proizvodnji, v kateri je bila v prvih dveh letih poprečna rast 5,5 %, poprečna produktivnost pa namesto 3,6 le 1 % višja od leta 1975. Življenjski stroški, ki najbolj odražajo gibanje inflacije, so se leta 1977 dvignili za 14,6 %, poprečno v obeh letih pa za 13,9 %.

V takem gibanju gospodarstva in industrijske proizvodnje tudi Slovenske železarne niso mogle odstopati od splošnega toka. Leta 1976 smo zabeležili namesto rasti padec proizvodnje surovega jekla in blagovne proizvodnje surovega jekla in blagovne proizvodnje ter s tem tudi eksterne realizacije. Leta 1977 pa je tudi za Slovenske železarne pomenilo vstop v novo obdobje rasti obsega proizvodnje in poslovanja. Analiza, ki je bila podana v gradivih samoupravnim organom, pa je pokazala, da v poprečni rasti proizvodnje prvi dve leti Slovenske železarne zaostajajo, najbolj pa prihaja to na površje pri proizvodnji surovega jekla. V letošnjem letu 1978 se stopnja proizvodnje Slovenskih železarn popravlja, vendar različno za posamezne vrste izdelkov in za posamezne družbene proizvodne delovne organizacije.

Iz tabelarnega pregleda se vidi, da so Slovenske železarne od januarja do junija 1978 izdelale:

Indeks 78/77

— surovega jekla	401.309 ton	101
— blagovne proizvodnje	394.607 ton	106
— realizacije	5.117.130.000 din	126
— izvoza	19.641.446 \$	106
— štev. zaposlenih — popr.	17.574	103
— poprečni OD na zaposl.	5.390	117

Posamezne delovne organizacije so dale različne prispevke v tej rasti fizične in vrednostne proizvodnje. V primerjavi z letom 1977 je največji napredek zabeležen v Železarni Jesenice, ki je v surovem jeklu sicer napredovala le za 2 %, blagovne proizvodnje pa je dala 16 % več, od prodaje pa realizirala celo 32 % več kot v prvem polletju leta 1977. Ostale delovne organizacije so povečale obseg proizvedenega blaga: Železarna Ravne za 18 %, Železarna Štore za 36 %, za kar se je v veliki meri treba zahvaliti povečevanju proizvodnje traktorjev; Plamen Kropa za 2 %, Tovil za 1 %, Veriga za 18 % in Žična za 1 %.

Gibanje izvoza pa ni usklajeno z rastjo količinske in vrednostne proizvodnje. V primerjavi s 1. polletjem leta 1977 je Železarna Jesenice zaostala za 8 %, Železarna Ravne napredovala za 5 % in Železarna Štore napredovala celo za 88 %, tako so s tem železarne skupaj izvoz povečale za 13 %, predelovalci pa ga dosegli le 78 %. Najboljšo izvozno orientacijo ima Železarna Ravne, ki daje skoraj polovico izvoza celotnega izvoza SZ. Zavedati se je treba, da smo v 1. polletju realizirali le 72 % planiranega izvoza in to v prvi vrsti v tistih delovnih organizacijah, ki najbolj zaostajajo za svojimi plani. Združene delovne organizacije SZ se v SIS za ekonomske odnose s tujino vključujejo enotno; s samoupravnim sporazumom pa bomo morali urediti združevanje deviznih in režimskih pravic ter vpeljati materialno spodbudo za povečanje izvoza na dohodkovnih odnosih. S tem samoupravnim regulativom naj bi pospeševali izvoz predvsem tistih izdelkov SZ, ki dajejo največje dinarske in devizne prihodke.

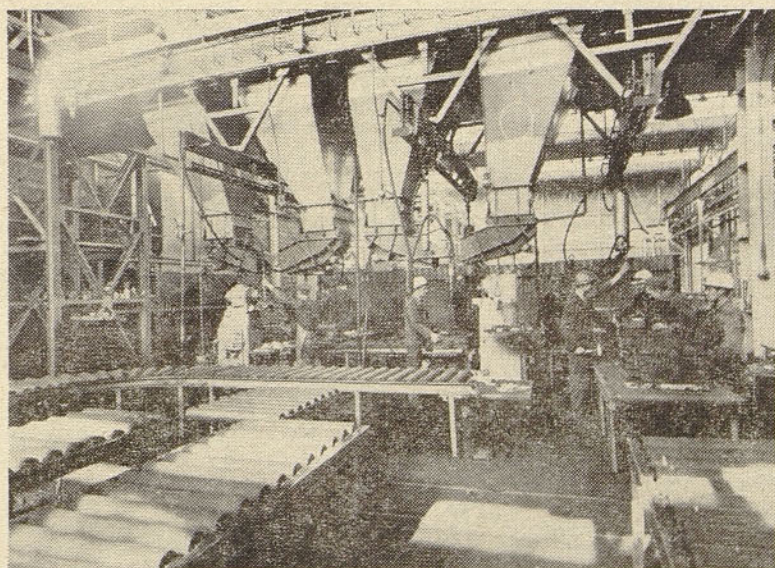
Iz navedenih rezultatov se lahko sklepa, da nobena delovna organizacija SZ po 1. polletju letošnjega leta ne bo v taki ekonomski situaciji, da je ne bi mogla sama razrešiti. Točni podatki obračuna 1. polletja bodo na razpolago v drugi polovici avgusta, izvršilni odbor in delavski svet pa bosta za naslednjo sejo dobila popolno poročilo o izvrševanju gospodarskega načrta za 1. polletje 1978

Gregor Klančnik

Konkretno in odločno

Delavci livarne strojne litine so na samoupravni organih in na zboru delovnih ljudi kritično ocenili rezultate poslovanja v 1. polletju 1978. Poglejmo njihove ugotovitve in zaključke, s katerimi želijo do konca leta doseči pozitiven rezultat oziroma pokriti izgubo.

Iz polletnega poročila poslovanja je razvidna izguba 3.352.407 din. Po gospodarskem načrtu 1978 pa je bila planirana v višini 5.970.000 din. Za pokrivanje planirane izgube je TOZD sprejel sanacijski program z ukrepi, ki bi predvideno izgubo pokrili do konca leta.

Kaluparski stroji za množično proizvodnjo odlitkov v livarni strojne litine

Sanacijski program je bil sprejet na 3. seji DS TOZD dne 23. 2. 1978 in je obsegal ukrepe za izboljšanje dela v livarni za doseg večje produktivnosti dela in direktnega znižanja stroškov, ureditev notranjih dohodkovnih odnosov za proizvodnjo, ki jo livarna dobavlja v TOZD traktorjev. TOZD MO ter ostale TOZD v delovni organizaciji. Program je predvideval tudi komercialne ukrepe za doseg večjih prodajnih cen na osnovi analize programa in analize lastnih cen in vpliva trga. (Nadaljevanje na 2. strani)

Konkretno in odločno

Z ozirom na izgubo v I. polletju je koordinacijski odbor TOZD dne 2. 2. 1978 podrobneje analiziral izgubo in realizacijo sanacijskega programa.

Ugotovili so, da sanacijski ukrepi niso bili v celoti realizirani. Na področju notranjih zadolžitvev so realizirali fizični obseg proizvodnje, niso pa ga dosegli po vrednosti, čeprav je eksterna realizacija dosežena po vrednosti zaradi preseženega fizičnega obsega prodaje. Iz tega sledi ugotovitev, da so eksterne prodajne cene pri nekaterih proizvodih prenizke, ravno tako tudi interne cene niso usklajene z našimi stroški proizvodnje. Zadolžitve za znižanje stroškov proizvodnje so bile le delno realizirane.

Zadolžitve delovne skupnosti ekonomike in organizacije niso bile v celoti realizirane, zlasti niso bili izvednoteni medsebojni dohodkovni odnosi za proizvodnjo, ki jo dajemo ostalim TOZD.

Zadolžitve DS za komercialne posle niso bile v celoti realizirane, so pa v teku, ker so vezane na daljši rok.

Zadolžitve DS priprave proizvodnje niso bile v celoti realizirane zaradi kompleksnosti problematike, ki jo bo potrebno uvesti na strojno obdelavo podatkov.

Zadolžitve koordinacijskega poslovnega odbora so v realizaciji predloga za rekonstrukcijo oz. razširitev programa na 11.700 ton proizvodnje v letu 1983, za kar bo potrebna skupna naložba v višini 68.000.000 din.

Podrobnejše analize poslovanja TOZD so pokazale, da je uspešno in rentabilno poslovanje predvsem odvisno od predvidene rekonstrukcije, ki bo omogočila povečati fizični obseg proizvodnje in produktivnosti pri boljših pogojih dela.

Z ozirom na to, da je v prvem polletju nastala izguba v višini 3.352.407 din in da se sanacijski program ni v celoti realiziral ter na osnovi bodočih ukrepov DS zahteva, da se sanacijski program po vseh točkah individualne in kolektivne odgovornosti dosledno realizira. V zvezi s tem DS zahteva od vseh individualnih poslovnih organov, ki so zadolženi za realizacijo sanacijskega programa, da podajo poročilo s problematiko po realizaciji zadolžitve na DS do 15. 9. 1978. DS meni, da je saniranje izgube možno doseči le z že sprejetim sanacijskim programom in čimprejšnjo rekonstrukcijo obrata livarne.

Sanacijski program tozda, ki je bil sprejet 23. 2. 1978, predvideva ureditev medsebojnih dohodkovnih odnosov zaradi realnejšega ugotavljanja rezultatov dela, kar pa se do danes ni izvršilo, za kar je bila zadolžena DS EO. V zvezi s tem je DS zahteval sproti in mesečno ugotavljanje razlik, ki nastajajo, kot je že navedeno, dokler niso razrešeni medsebojni dohodkovni odnosi. DS zahteva, da se na osnovi analize in izračunov DS EO izguba obravnava kot skupno tveganje oziroma kot spremenjeni pogoji gospodarjenja za TOZD, ki se jim ne moremo dovolj hitro prilagajati, kar je razlog za solidarnostne ukrepe vseh temeljnih organizacij v DO, kot je določeno v samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka. Ker so delovni ljudje TOZD zaradi tega prikrajšani tudi pri nagrajevanju, daje DS s tem sklepom delavskemu svetu DO zadevo v presojo in odločitev.

V zvezi z rezultati poslovanja za I. polletje 1978 je DS sprejel še naslednje sklepe:

— Od finančne službe zahteva, da specifikira, kateri stroški so zajeti v izredne izdatke (za TOZD znašajo 8.928.637 din).

— Da podana poročila (mesečna, polletna itd.) v takšni obliki ne ustrezajo, saj v njih ni prikazana primerjava med planskimi in doseženimi rezultati oziroma stroški. Finančna služba in EO naj prikažeta primerljivost elementov zaključnega računa in mesečnih poročil z gospodarskim načrtom.

— DS zahteva, da DS EO mesečno izvednoti in upošteva razlika od PPC do PPLC za vso proizvodnjo, ki jo dobavljamo predvsem TOZD MO in TOZD TT. Razlika predstavlja za naš TOZD izgubo, ki pa ne sme biti šteta v osnovo za nagrajevanje in delitev OD.

— DS zahteva od DS EO da izoblikuje informacije o doseganju stroškov in rezultatih dela za TOZD v razumljivejši obliki, da bi samoupravni organi in delovne skupine lahko pravočasno in lažje ugotavljali odstopanja po vplivnih sestavinah za doseganje planskih ciljev in sanacijskih ukrepov. Informacije mora služba EO posredovati mesečno na DS TOZD. Te informacije morajo biti primerljive z gospodarskim načrtom.

Poleg navedenega so sprejeli še vrsto internih ukrepov in nalog ter posredovali službi družbenega knjigovodstva Celje poročilo o sprejetih sanacijskih ukrepih, ki v zgoščen obliki obsegajo konkretne aktivnosti, in sicer:

— izboljšanje tehnologije in znižanje stroškov proizvodnje

— ureditvi medsebojnih dohodkovnih odnosov v delovni organizaciji za proizvode, ki jih dobavljamo TOZD tovarna traktorjev in TOZD mehanska obdelava

— realnejšega vrednotenja proizvodov na trgu

— optimaliziranja proizvodnega programa v smislu oženja, oziroma specializacije z ozirom na obstoječe tehnološke možnosti

— dokončanja rekonstrukcije obrata Livarne strojne litine, ki je bila začeta v letu 1975, tako da bo omogočena proizvodnja 11.700 ton v letu 1983.

Šuster Maksimiljan

Proizvodnja slovenskih železarn v juliju

Podatki o proizvodnih rezultatih za julij so nekaj slabši kot so bili junijski. Izjema je proizvodnja surovega železa, saj so na jeseniških plovih dosegli z 15.659 tonami svoj novi mesečni rekord. V Štorah so na elektroplavzu tudi visoko presegli mesečni načrt proizvodnje, vendar manj kot v juniju in zato je skupen dosežek nekaj nižji, kot je bil pretekli mesec.

Slabšim rezultatom botrujejo, kot vsako leto v letnih mesecih letni dopusti in ponekod kolektivni dopusti. V tem času opravijo velika načrtovana popravila. Letos posebne vročine ni bilo, so pa druge nepredvidene težave zaradi zastojev, pomanjkanja delovne sile in izostankov ter ponekod še vedno prisotnega pomanjkanja naročil.

Primerjava rezultatov dela v letošnjem juliju s proizvodnimi rezultati v juliju lanskega 1977. leta da seveda docela drugo sliko. Letos je bila proizvodnja surovega železa višja za okoli 8.500 ton, proizvodnja jekla za 1.000 ton, blagovna proizvodnja za 6.700 ton, eksterna realizacija ni niti primerljiva. Izvoz je bil izdatno nižji.

Dvanajstina letnega plana je bila v juniju dosežena le v proizvodnji surovega železa in pri vrednosti prodaje. Rezultati seveda niso pri vseh delovnih organizacijah enaki in ne veljajo za vse proizvode. Več o tem pove podrobnejši pregled. Dosežena proizvodnja surovega železa je bila 17 % višja od mesečnega načrta in se je zaostanek za zbirnim načrtom znižal na vsega okoli 200 ton. V avgustu bo prav gotovo v celoti pokrit, in vse kaže, da ne bo posebnih težav za prekoračitev letnega plana.

Proizvodnja jekla je zaostala za mesečnim planom za 6 % in tako je nastal zaostanek tudi na zbirni plan za sedem mesecev, ki znaša okoli 5.500 ton ali 2 %.

Na Jesenicah so imeli težave z ognjeodporno oblogo na električnih obločnih pečeh in so dosegli samo 87 % mesečnega plana. V Štorah so imeli v stari jeklarni remont SM peči in kolektivni dopust, jeklarna ni delala ves mesec. Na Ravnah so mesečni plan presegli za 2 %, kar pa le malo omili skupen uspeh. Po sedmih mesecih je letošnja proizvodnja surovega jekla le še 5.365 ton večja od lanskega v enakem obdobju.

Pri pregledu blagovne proizvodnje je zaskrbljujoče, da povprečen rezultat za julij popravljajo predvsem proizvodi z nižjo stopnjo predelave, zaostajajo pa proizvodi višje vrednosti. Proizvodnja hladno valjanih trakov železarne Jesenice je v nekem smislu že kazalec za skupen rezultat pri blagovni proizvodnji. V juliju so dosegli le 77 % izvršitve mesečnega plana. Med izdelki finalizacije v železarnah so vzmeti z 98 odstotki na prvem mestu, žični izdelki z 90 odstotki so v primerjavi z ostalimi, ki se gib-

ljejo med 60 % do 73 % že odlični. Proizvodnja traktorjev je zdrknila nazaj na 280 in s tem zaostanek po linearnem načrtu na okoli 1000 komadov, kar bo zelo težko ujeti v preostalih petih mesecih.

Pri predelovalcih žice je julijski proizvodni rezultat pri vseh slabši od junijskega in so skupno dosegli le 86 % načrta. Več kot je dvanajstina letnega plana so proizvedli le v Žični Celje. Zbirni podatek za sedem mesecev je za 1 % slabši od lanskega, zaostanek za planom pa znaša 4 %.

Po sedmih mesecih je količinski zaostanek blagovne proizvodnje, SOZD Slovenske železarne že okoli 24.000 ton ali okoli 35 % povprečnega mesečnega načrta.

Pri izvozu so julijski podatki podpovprečni in še povečujejo zaostanek za planom, so pa na nivoju dosežka po sedmih mesecih 1977. leta.

Vrednost prodaje je bila v juliju nižja kot junija, vendar še vedno 2 % nad povprečno mesečno načrtovano vrednostjo.

Zanimivo je, da nekatere delovne organizacije, ki mesečni načrt blagovne proizvodnje niso dosegle, visoko presegajo načrtovano vrednost prodaje. Pod mesečnim planom so ostali v Železarni Ravne, kjer je bila izvršitev blagovne proizvodnje 92 %, vrednost prodaje pa 93 %, v Verigi so dosegli 81 % načrta proizvodnje, vrednost prodaje pa 83 %, v Plamenu je znašala blagovna proizvodnja 74 %, realizacija pa 96 % poprečnega mesečnega načrta.

V Slovenskih železarnah je bila dosežena blagovna proizvodnja z 89 %, vrednost prodaje pa 102 odstotka.

Kupcem bo letos na razpolago manj proizvodov, kot smo načrtovali. Zaostanek proizvodnje pri tistih izdelkih, kjer ni naročil za trg ni boleč in zadeva le naše poslovne rezultate. Zaostanek osnovne proizvodnje izdelkov, ki jih na trgu primanjkuje, ker zaostaja tudi proizvodnja jugoslovanskih železarn, bo pa toliko bolj občuten. Po šestih mesecih so jugoslovanske železarne realizirale 93,8 % plana blagovne proizvodnje, oziroma zaostajajo okoli 121.000 ton za planirano količino. Zaostanek v proizvodnji surovega jekla je bil še večji, saj znaša okoli 230.000 ton ali 11,7 %. Takšno stanje ne daje izglede, da se bo blagovna proizvodnja v drugem polletju popravila. Nasprotno so vsi izgledi, da se bo zaostanek za planirano količino blagovne proizvodnje v jugoslovanskih železarnah do konca leta še občutno povečal.

Milan Marolt

122 PRVA POMOČ Š I.

122 PRVA POMOČ Š II.

333 GASILCI REŠEVALCI

Uresničevanje samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD SŽ

Delovna organizacija SŽ za blagovni promet

V letu 1977 in prva meseca letošnjega leta, ko se je oblikoval nov samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela SŽ, so se po tozidih in delovnih organizacijah vršile širše razprave in ocena uspehov dosedanjega združevanja dela sredstev slovenskega železarstva. Ugotovljeno je bilo, da so SŽ v minulem desetletnem obdobju dosegle velik napredek v fizičnem in zlasti vrednostnem obsegu proizvodnje in poslovanja, jačanju materialnega potenciala ter na področju samoupravne organiziranosti. Medtem ko so leta 1968 med seboj nepovezane železarne Jesenice, Ravne in Štore nahajale v poslovnih izgubah, sedaj skupaj s predelovalnimi delovnimi organizacijami tvorijo veliko in poslovno zdravo sestavljeno organizacijo združenega dela SLOVENSKE ŽELEZARNE.

Od leta 1969, ko so se železarne integrirale v združeno podjetje, so stalno proizvodno ter poslovno napredovale, leta 1973 so se jim pridružili predelovalci: Veriga, Plamen, Tovil, Žična in Metalurški inštitut ter tako povečali družino slovenskega železarstva. V osmih letih do leta 1977 so Slovenske železarne porastle:

	1969	1977	indeks
— blagovna proizvodnja — ton	517.259	759.310	147
— realizacija — mio din	1.523	8.549	561
— izvoz — 000 \$	6.123	39.798	637
— poslovni sklad — mio din	877	6.996	798
— zaposleni	11.818	17.247	146

Najbolj očiten napredek je torej v normalni rasti izdelanega in prodanega blaga in sicer za 5,6-krat, v poslovnem skladu, ki se je povečal za 8-krat. Vzajemno, solidarno in enotno reševanje finančne problematike vseh združenih delovnih organizacij je pri rasti proizvodnje in krepitvi materialne osnove odigralo pomembno vlogo.

Uspešno razvijanje finančnega poslovanja pa na žalost ni spremljalo tudi primerno združevanje komercialne dejavnosti delovne organizacije sozda SŽ. Zaoznanje v optimiziranju komercialne funkcije v Slovenskih železarnah je vplivalo na neenoten nastop na tržiščih, sproščalo notranja nasprotja in nezaželene spore, ki so slabili ugled sozda in povzročali neveljavno v samoupravnih sferah in družbenopolitičnih organizacijah. Zavestno je zato na podlagi utemeljenih zahtev nov samoupravni sporazum predvidel tak ustroj sozda SŽ, ki bo omogočil skladen proizvodni razvoj in enotno nastopanje na domačem in zunanjih tržiščih. Poleg proizvodnih delovnih organizacij izdelave in predelave jekla je predvidel namenske storitvene organizacije združenega dela za denarni in blagovni promet, raziskave in inženiring. Po sklenjeni razpravi je končno oblikovan dokument — samoupravni sporazum o združitvi v sozd Slovenske železarne 27. 2. 1978 predpisal, da mora v ustroju te sestavljene organizacije združenega dela do konca letošnjega leta biti združena tudi delovna organizacija za blagovni promet.

Vlogo denarnega prometa je že vrsto let za tekoče financiranje proizvodnje in razvojnih projektov vršila Interna banka SŽ. Zato je konstituiranje te banke kot samostojne finančne institucije bilo relativno enostavno in izvedeno na ustanovnem zboru 31. 5. 1978. Težavnejše pa je pridobivanje delovne organizacije SŽ za blagovni promet.

V sklopu delovne skupnosti se je že vrsto let vršila funkcija trgovanja predvsem na področju oskrbovanja z uvoznimi surovinami in na področju izvoza. Obseg tega blagovnega prometa, ki je leta 1977 znašal 16,5 milijonov \$ se zadnja leta ni povečeval. V prihodnosti pa ga v sklopu delovne skupnosti skupnih služb sozd SŽ ni možno več vršiti. Že v času razprave o osnutku samoupravnega sporazuma je bila sprejeta odločitev, da je za sozd SŽ treba pridobiti delovno organizacijo za blagovni promet, in da je najenostavnejša rešitev združitve ene od obstoječih primernih trgovskih delovnih organizacij. V ožjem izboru je ostal Tehno-Impex Ljubljana in to iz naslednjih razlogov:

— Tehno-Impex je organizacija združenega dela za blagovni promet, ki se sedaj izključno bavi z zunanjo trgovino in zato ni med trinajstimi trgovskimi delovnimi organizacijami, s katerimi je sklenjen samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju;

— v štirindvajsetih letih obstoja je napravil velik napredek in v letu 1977 ob 115 zaposlenih dosegel 68,7 milijonov \$ blagovnega prometa in imel 1,6 milijard din celotnega dohodka, ki ga uvršča med najbolj produktivne trgovske organizacije združenega dela;

— zunanjetrgovinski blagovni promet ima v obeh smereh skoraj izravnal, pri izvozu pa dosega 1/3 na območju razvitih držav, 1/3 na območju SEV-a in 1/3 v deželah v razvoju. Tehno-Impex s svojim ugledom lahko zato uspešno vpliva na razvoj blagovne menjave Slovenskih železarn z deželami v razvoju;

— je organizacija združenega dela, ki se lahko prilagodi potrebam delovnih organizacij SŽ in oblikuje namensko skupno komercialno sozda. Zunanjetrgovinski promet lahko takoj prevzame od delovne skupnosti skupnih služb SŽ in ga v kratkem lahko razširi. Komercialno službo za notranje tržišče pa bi morali ob sodelovanju delovnih organizacij SŽ oblikovati novo;

— Tehno-Impex je pripravljen denarni promet usmeriti preko Interne banke SŽ, kar bi ugodno vplivalo na denarne tokove in večjo prisotnost sozd SŽ v temeljnih poslovnih bankah v Ljubljani in na financiranje proizvodnje ter razširjene reprodukcije delovnih organizacij.

Sekretar občinskega komiteja ZK Jesenice tovariš Kobentar Franc je 9. 7. 1978 sklical problemski sestanek, na katerem so predstavniki organizacij ZK tozdov ter skupnih služb Železarne Jesenice in nekaterih občinskih institucij obravnavali uresničevanje dogovorjene vključitve delovne organizacije blagovnega prometa v ustroj sozda SŽ, možnost združitve Tehno-Impexa v sozd SŽ in vlogo, ki naj bi jo vršila delovna organizacija SŽ za blagovni promet. Pri tem je bilo ugotovljeno, da kljub daljši razpravi in obsežnemu pismenemu gradivu delavci v tozidih še niso dovolj seznanjeni z zasnovo o oblikovanju delovne organizacije SŽ za blagovni promet, o morebitni združitvi Tehno-Impexa ter o njegovem prevzemu vloge delovne organizacije SŽ blagovnega prometa. Razprava je potrdila, da so določila 55. člena samoupravnega sporazuma o delovni organizaciji blagovnega prometa SŽ smotrna. Ponovno so bile ugotovljene koristi skupne komercialne, prednosti enotnega oskrbovanja s surovinami, reprodukcijskim materialom in energijo ter skupnega nastopa na domačem in zlasti na zunanjem tržišču. Rečeno je bilo, da bo tržna orientacija oziroma prodaja preko skladišč v prihodnje pogoj uspešnosti poslovanja proizvodnih delovnih organizacij SŽ. Zato je takojšen pristop k organiziranju skupne komercialne nujen. Posredovanih pa je bilo tudi nekaj pomislekov na umestnost zamisli o združitvi Tehno-Impexa in organiziranju skupne komercialne sozda SŽ. Rečeno je bilo, da bo to pomenilo:

— omejevanje suverene prisotnosti delovnih organizacij na tržišču pri oskrbovanju in prodaji uvoza in izvoza;

— odlivanje oz. odtujevanje dohodka proizvodnih delovnih organizacij;

— zniževanje in strukturalno osiromašenje zaposlenih v proizvodnih delovnih organizacijah SŽ;

— večjo tveganost pri rednem oskrbovanju delovnih organizacij in zaposlovanju proizvodnih tozdov;

Pomislek je bil dalje, če bo Tehno-Impex pri sedanjí registraciji sposoben prevzeti posle za potrebe DO SŽ. Na dane pomisleke so bile posredovane dodatne informacije.

Skupno oskrbovanje s surovinami, reprodukcijskim materialom in energijo iz domačih in zunanjih virov pomeni, da se pogodbe sklepa jo na večje količine in z dolgoročno orientacijo ter zaradi tega pod ugodnejšimi pogoji. Skupno oskrbovanje dalje pomeni relativno manjšo vezavo v zalogah in rednejše oskrbovanje, kar so že dokazale izkušnje. To sicer pomeni, da komercialisti vsake delovne organizacije sami in brez usklajevanja ne smejo hoditi okrog dobaviteljev, vendar pa tudi sklepanje dogovorov in pogodb brez prisotnosti predstavnikov zainteresiranih organizacij združenega dela oziroma pooblastil ni možno.

Enako velja tudi za prodajo, zlasti za izdelke SŽ, ki se medsebojno dopolnjujejo oziroma so v proizvodnem programu večjega števila delovnih organizacij sozda.

Strah pred odlivanjem oz. odtujevanjem dohodka proizvodnih DO po pridobitvi DO blagovnega prometa v sozd SŽ in enotnejše usmerjanje blagovnih tokov ni opravičen, saj je s sklenjenim samoupravnim sporazumom treba urediti objektivno delitev skupnega dinarskega in deviznega prihodka. Pomislek, da bi DO blagovnega prometa neugodno vplivala na kvalifikacijsko strukturo proizvodnih delovnih organizacij ni utemeljen, saj tehnologija proizvodnje kvalitetnih in plemenitih jekel zahteva visok strokovni sestav delavcev. Tudi na področju komercialne je možno združevati le tista dela in sredstva, ki združena dajejo večje rezultate. Letos bodo SŽ imele okrog 16,5 milijard din obojestranskega blagovnega prometa brez upoštevanja nakupa opreme. Ta promet se letno povečuje za okrog 15 %, kar pomeni, da bo leta 1980 znašal že okrog 22 milijard dinarjev. Zasnova blagovnih tokov, ki naj bi šla neposredno preko DO SŽ blagovnega prometa, za leto 1979 predvideva obseg okrog 1,7 milijarde din, kar je okrog 10 % celotnega prometa. Naslednje leto 1980 pa naj bi se promet preko DO vsaj podvojil in v bližnji prihodnosti dosegel okrog 20 % celotnega blagovnega prometa DO SŽ. Take dimenzije in taka usmeritev blagovnih tokov preko DO SŽ blagovnega prometa zato ne bodo neugodno vplivale na kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Upoštevati je namreč treba, da se bo en del prometa DO SŽ blagovnega prometa opravljal dislocirano v proizvodnih delovnih organizacijah.

Pridobitev delovne organizacije blagovnega prometa v naši sestavljeni organizaciji združenega dela je torej utemeljena. Tehno-Impex pa je delovna organizacija, ki se vlogi blagovnega prometa za potrebe proizvodnih delovnih organizacij SŽ lahko prilagodi. Delovna organizacija SŽ blagovnega prometa ne bo pomenila samo optimalnejše in rednejše oskrbovanje proizvodnih delovnih organizacij s surovinami in tržno orientacijo pri plasmajih izdelkih, temveč bo pomembno dopolnilo interni banki ter s tem neposredni pospeševalnik uresničevanja razvojnih projektov. Zato smo prepričani, da bodo delavci v tozidih zasnovo podprli.

Gregor Klančnik

**Dopisujte in oblikujte
z nami
naše glasilo**

Letovanje železarjev na Rabu tokrat odlično

Sem eden tistih, ki se vsako leto odločijo z družino letovati v našem počitniškem domu na Rabu. Seveda se tudi tu porajajo vprašanja, kot so: kdo bo pa letos upravnik, kakšna bo hrana, kdo bo organizator rekreacije itd. Takšna vprašanja pa največkrat niso brez osnove, kajti zadnja leta nismo imeli najbolj srečne roke pri organizaciji dopustništva na Rabu, pa čeprav po mojem mnenju ni bilo nikdar tako slabo,

smo se prepričali ob srečanju z upravnikom in njegovim osebjem. Bili smo kar nenavadno hitro postreženi s kosilom. Upravnik pa je, kot da smo že stari znanci, hodil od mize do mize in spraševal, kako smo potovali, če je v redu kosilo, če bo kdo še tako zvani »repete« in še kup majhnih vprašanj, ki jih doslej nismo bili vajeni. Moram priznati, da lik takšnega upravnika takoj vzljubiš. Malo pred koncem kosi-

letos kot inštruktor nekam v Črnogorsko primorje, pa se je raje odločil za nas. Pravi, da smo mu zlezli že kar za kožo. Želi si, da bi pri domu zgradili odbojkarsko igrišče, ter nabavili še nekaj športnih rekvizitov, kajti mnenja je, da so železarji zelo dobri športniki.

V izmenj od 11. 7. do 21. 7. smo imeli tudi tradicionalno nogometno srečanje stari : mladi, in veterani : ženske. Obe tekmi sta bili odigrani kar na mestnem stadionu Raba. Tudi tokrat so morali mladi z rezultatom 1:0 kloniti pred taktično boljšim nasprotnikom. Tekma veterani : ženske pa se je končala v regularnem času neodločeno, nakar so ženske po streljanju enajstmetrovk zmagale z rezultatom 3:2. Poraženci pa so morali plačati zaboj piva oziroma ore, kar so skupaj popili.

Morda bi bilo dobro, in to je želja nas vseh, da naša delovna organizacija dogradi in zgradi na tem res enkratnem mestu primeren dom, v katerem bi imeli prostor vsi. Če že delamo ob prostih sobotah za razne humane dejavnosti, ne bi bilo napak, da organiziramo solidarne sobote tudi v ta namen. Menim, da ni nikogar med nami, ki bi odklonil to akcijo!

Organizator rekreacije tov. Lisec vedno med najmlajšimi

Glede rekreacije pa bi kot vnet planinec predlagal, da bi organizirali za vsako dekada masovni pohod — trim pohod, na najvišjo točko Raba — Kamenjak.

Tine SIVKA

Ženske : veterani odigrali: 3:2

da bi bilo treba glasno kritizirati. Tisti pa, ki so, bi pa morali vsekakor kritizirati na pravem mestu, kajti staro izročilo pravi, da se učimo na napakah.

Da bi desetdnevno letovanje železarji res koristno prebili, mora organizator organizirati letovanje tako, da bo fiziološko učinkovito, poučno, zabavno in prijetno. To pa seveda terjajo določen napor, predvsem pa prefinjen izbor celotnega osebja v našem počitniškem domu. Mislim, da je vse to organizatorju prav v tem letu uspelo.

Že takoj pri izstopu iz avtobusa na Rabu nam je predhodna izmena lahko na naša vprašanja odgovarjala samo z besedami: prima, ali pa odlično. Da je tako,

la se nam je upravnik tudi predstavil in tako smo zvedeli, da se piše Kolednik Anton in da že 30 let upravlja službo v gostinstvu. Mislim, da smo vsi enakega mnenja, da nam je tov. Kolednik dokazal, kaj pomeni 30 let pravega

Ali bomo imeli drugo leto peškovnik?

gostinskega profesionalnega dela. Mozaik pečenka, špikano telečje srce v omaki na lovski način, štefani pečenka z omako, francoska solata in nenazadnje tudi 2 dl vina pri jedi, je za nas železarje, ki letujemo v našem domu, bilo do sedaj neznano. Seveda nam tov. Kolednik ni pozabil predstaviti še strežno osebje. Kar neverjetno je bilo videti, kako hitro sta znala servirati jedila natakarcica Skopinč Rezka in bodoči elektro ing. Plazar Slavko. Ves ta stroj pa je opazovalo budno oko upravnika. Slišalo se je celo, da nobena hrana ni bila poprej servirana, dokler je ni pokusil upravnik.

Drugo poglavje letovanja na Rabu je organizacija rekreacije. To vodi zelo uspešno tov. Lisec Slavko, ki smo ga železarji vzeli že kar za svojega, posebno pa še otroci. Ko sem se pomenkoval z njim, mi je zaupal, da bi moral

Prvič v mojem tridesetletnem službovanju sem letos preživela letni oddih na Rabu.

Čestokrat smo poslušali kritiko tako glede doma, kakor drugega počutja, mogoče je to letos le drugače. V vseh 11 dneh se ni našel niti en sam nezadovoljnej.

Pravo presenečenje doživiš letos, ko zagledaš našo »Dragico«, počitniški dom, kot kakšna nevesta se ponša s svojo fasado. Tudi gostinski prostori so lepo urejeni. Na opremo v sobah pa je veliko prigovorov. Vsi pa smo prepričani, da bi se tudi to dalo urediti z dobro voljo in malimi izdatki. Prav zaradi tega pa je lepše stanovati v najetih sobah izven doma in to bi se še naj razširilo, saj so gostinci dokazali, da lahko pripravljajo hrano za podvojeno izmeno. Dober glas pa seže v deveto vas in zato so se želeli vsi hraniti v našem domu. K lepemu in prijetnemu vzdušju vsekakor prispeva vsestranska skrb osebja v domu. Večina gostincev bi se morala marsikaj naučiti pri sedanjem upravniku..., ki se zanima za svoje delo, oziroma v njem uživa. Takorekoč noben obrok mu ne uide na mizo, za vsakega gosta ima čas, da ga povpraša, če je zadovoljen, »če ne boš pičeka, dobiš kuro«. obroki so obilni in kar je najvažnejše, zelo okusno pripravljene, tako da se od njih ne bo zredil noben prašič na Rabu.

Veliko veselja in dobre volje nam je prispeval rekreator, brez katerega ne bi bilo zanimivo namensko preživljanje oddiha. Ne pozabni so poslovični dnevi ob zaključku in pri ocenjevanju užitkov lahko trdimo, da pride vsak dopustnik na svoj račun.

Ni nam treba biti žal, če se bomo odločili odvajati kak dinar za napredek inboljšanje razmer na Rabu.

Vsi enoglasno pa si želimo doživeti še veliko takih dopustov.

Zvonka Ludvig

Čeprav zveni neverjetno v našem stoletju, je vendar bridka resnica, da obstajajo še danes po svetu nemogoče zakrite pa tudi čisto odkrite oblike **zaslužnjevanja ljudi**. Tej nedvomni, še ne odpravljeni sramoti naše dobe je bila posvečena mednarodna konferenca Združenih narodov za načrt sporazuma o odpravi suženjstva in suženjskega dela. Ta konferenca se je začela **13. avgusta 1956 v Ženevi**. Med predstavniki 38 držav, ki so se pod okriljem organizacije Združenih narodov zavzeli za čimprejšnjo odpravo suženjskega dela, so bili tudi Jugoslovani. Seveda se dežele, kot je Južnoafriška republika in druge še do danes niso odzvale pozivu Združenih narodov o odpravi suženjstva, rasnega razlikovanja in zapostavljanja, saj bi s tem spodkopale eno bistvenih podlag za obstoj sedanjih nazadnjaških, kolonialnih režimov. Kako je danes s Črnci in Indijanci v Ameriki, kako v Južni Afriki in Rodeziji, v Namibiji in drugod, ni treba posebej poudarjati; o tem lahko dnevno zasledimo žalostne podatke v časopisju. Ameriški veleposlanik Andrew Young je pred kratkim odkrito povedal, da je večina Črncev v Ameriki izpostavljena zatiranju in grobem ravnanju.

Vse konference o odpravi rasnega razlikovanja in zatiranja so doslej le malo ali pa nič zalegle.

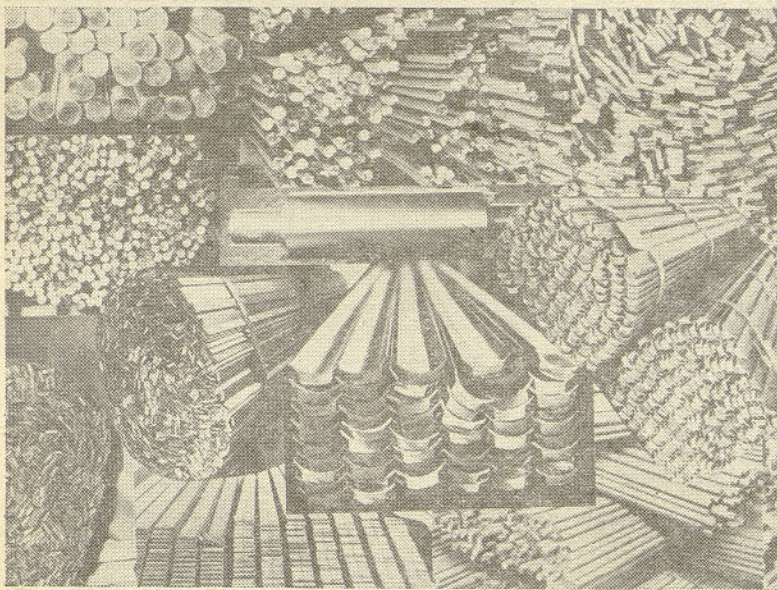
Ce otrok ne je, je upravnik takoj pri roki

Razvoj adjustiranja v svetu

V zadnjih 20 letih je doživelo jeklarstvo veliko tehnoloških sprememb, od katerih so bile mnoge prav revolucionarne, kot npr. izdelava jekla s kisikom, elektro-obločne peči in kontinuirano vlivanje. Ti veliki tehnološki dosežki so skoraj zasenčili druge razvojne spremembe, ki pa so prav tako pomembne. Mednje sodijo prav gotovo procesi adjustiranja, ki prej skoraj niso obstajali v prenekaterih tovarnah.

Pred nekaj leti je namreč zadoščalo, da so večinoma dobavljali valjano jeklo le prek adjustaž, rezano na določene dolžine ali velikosti, ki so jih zahtevali kupci. V uporabi pa je bilo tudi pocinkanje, galvaniziranje in ploščenje. V adjustažah so jeklo še toplo obdelovali — žarjenje — to pa so bili skoraj vsi procesi adjustiranja.

Z razvojem tehnološko zahtevnejših proizvodnih metod, zlasti v strojni industriji, ki je glavni potrošnik jekla, je narasla in še narasča potreba po boljje adjustiranih jeklih v različnih oblikah. Kupci vse bolj postavljajo zahteve po takih jeklih, ki jih lahko brez najmanjše dodelave direktno vgradi v strojne sklope.

Adjustiranje naših proizvodov, tokrat združenih v eno celovitost

Te zahteve zaposlijo izdelovalce jekla v veliki meri bolj, kot izdelovanje jekla v skladu s pravo specifikacijo in metalurškimi pogoji. Glede na končno uporabo so lahko važne postavke ravnost, sploščenost, velikost in oblika ter površinska adjustaža. To zadnje vsekakor lahko vsebuje premaz, ki je lahko zaščitni ali okrasni ali oboje.

Najpreprostejša adjustaža je razrezanje na dolžine, ki jih določi kupec, oz. v primeru plošč na določeno obliko. Za nekatere namene in jeklene proizvode se to lahko opravi z razrezanjem ali vročim razžaganjem na določeno dolžino oziroma obliko. Toda nekateri uporabniki potrebujejo točno določene dolžine ali oblike, pri tem pa sta hladno razžaganje za dolžine in plazmično razrezanje za plošče procesa, ki se danes veliko uporabljata. Natančno oblikovanje nerjavečega jekla s pomočjo plazmičnega gorilnika npr. lahko prihrani uporabnikom mnogo časa in težav, kajti plošče imajo robove pripravljene za varjenje, istočasno ko so razrezane. Za to se dobi posebno plačilo in čisto lahko odrezke uporabijo v jeklarnah za manjša naročila. Celo tisti odrezki, ki so premajhni ali drugače neuporabni za prodajo, so dober odpadke za pretalitev, saj je njihov izvor znan.

Ravnost, oblika in točnost dimenzij pri dolgih rezih, ploščatost pri ploščah in površinah so v modernih valjarnah mnogo boljši, kot so bili včasih, toda za nekatere namene je potrebna še posebna adjustaža. Ta vključuje: za palice obračanje ali brezcentrično vrtenje; za reze valjčno ravnanje; in za plošče valjčno glajenje.

To seveda ni vsa adjustaža. Vedno večkrat se palice in rezi vežejo v svežnje, ki so avtomatično speti pred dobavo. Svežnji določene teže niso le izredno primerni za prevoz — često se lahko dvignejo s pomočjo magnetnega dvigala — temveč, ker so ti proizvodi primerno zloženi v svežnju, zavzemajo manj prostora med prevozom in pri skladiščenju. Tako so svežnji primerni tudi za uporabnike avtomatične vstavne stroje.

Vsi procesi adjustaže niso direktni rezultat zahtev uporabnika. Nekateri proizvodi, kot so široki in ozki trakovi ter palice, so izdelani v zelo velikih dolžinah, ker je tak način za proizvajalce ekonomičnejši. Toda v mnogih primerih se je pokazalo, da je taka oblika zelo primerna tudi za uporabnike. Tako so široke trakove, ki so jih prvotno proizvajali v svitkih in razrezali na plošče, začeli sedaj vse pogostejše odpremljati v svitkih, ki se neposredno vstavljajo v stiskalnice. Seveda je po ploščah še vedno veliko povprašanje, vendar se na trg dobavljajo moderno avtomatično odrezane in na pravo dolžino razrezane.

Za palice v svitku je prav tako povečano povpraševanje zaradi vstavljanja v take procese, kot so vlečenje žice, hladno vlečenje, hladno krčenje in kovanje. Pravzaprav se sedaj dobavljajo celo večji svitki — nekatere tovarne jih izdelujejo v teži do približno 2.000 kg, kar omogoča dolge poteke proizvodnih ciklusov v tovarnah uporabnikov. Končna adjustaža na svitkih je v tem, da so mehanično zgoščeni, preden so prevezani z žico ali speti; glavni namen pri tem je prihranek prostora in lažji prevoz.

Naslednji zelo važen faktor je danes površinski izgled. Zahteve se razvrščajo od dobre do brezmadežne površine, in sicer z načini strelnega vpihovanja, luženja, brušenja, satenaste obdelave ali poliranja. Pri nekaterih proizvodih se lahko na to nanese še zaščitni premaz. Plošče se lahko strelno vpihujejo, da se odpravi hrapavost, in se nato nanese prvi premaz barve pri avtomatični adjustaži.

Pocinkanje in galvaniziranje sta vsekakor običajna procesa, vendar je nanašanje premazov, ki so okrasni in varovalni, izreden napredek pri adjustiranju površin. To vključuje organske premaze in plastične prevleke. Pravzaprav se je premazovanje širokih in ozkih trakov jekla razvilo v posebno vejo v jeklarski industriji.

Prednosti premaznega traku so za uporabnika številne. Organski namazi se nanašajo z valjem in vstavijo v kontinuirano peč. Plastika se nanaša kot film — prevleka, prav tako v kontinuirani proizvodnji. V obeh primerih se uporabi trak iz svitka in se ob koncu proizvodnega procesa zopet namota v svitek, čeprav se adjustirani svitek lahko avtomatično razreže na dolžine plošče, če se to zahteva. Oba premaza se lahko nanesejo direktno na pripravljeni hladno valjani trak, ali čez predhodno nanešeno galvansko oblogo, tako da ima trak dvojno anti-korozijsko zaščito, kakor tudi okrasno dovršitev. Barva obeh tipov premaza je lahko kakršnokoli želi uporabnik in je lahko ista na obeh straneh ali dve različni barvi. V primeru plastičnih premazov je površino možno adjustirati zrnato ali modelasto.

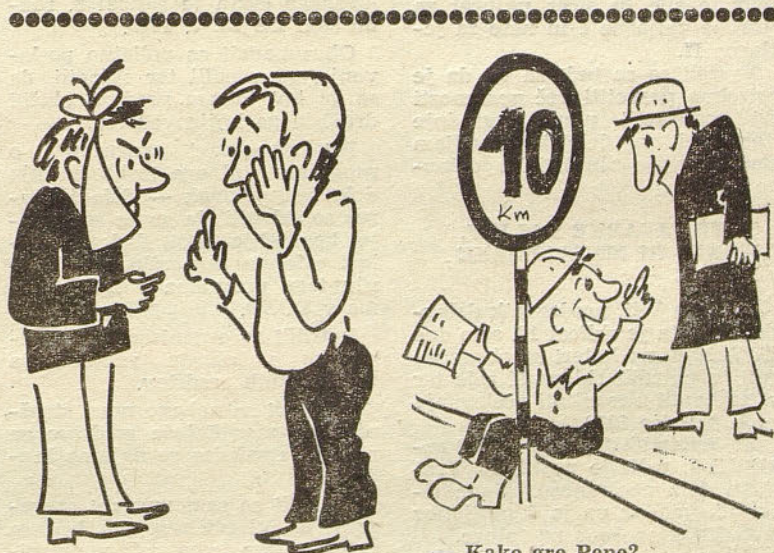
Oba tipa premazov imata prednost v tem, da lahko preneseta brez škode katerikoli normalni proces kovinskega obdelovanja plošče — kot so upogibanje, stiskanje in blokadno spajanje. Tako lahko kupec vstavlja premazan trak v svoje proizvodne stroje in dobi iz njih sestavne dele, ki jih ni treba prebarvati ali drugače obdelati in so torej primerni za direktno montažo.

Razvoj teče še naprej in sedaj zasledimo povpraševanje po takšnem jeklu, ki je pripravljeno za direktno vstavljanje v proizvodni proces, ne da bi ga uporabnik moral pripraviti za to. Procesi adjustaže so danes zelo številni. Lahko so preprosti, kot je točno rezanje na dolžino ali obliko ali urejeni svežnji. Lahko vsebujejo doslej nezaslišano stopnjo ploskosti, ravnosti ali kvaliteto površine. Omogočajo nadalje zelo rafinirane vročinske obdelave, kot je pri proizvodnji poglobljenega traku pri proizvodnji rezil za žage. Včasih združujejo jeklo z nečim drugim, kot je primer, če se volframov karbid z elektronskim žarkom vari na rob traku iz ogljikovega jekla, kar se prav tako rabi pri izdelavi rezil za žage; ali kadar je jeklo prevlečeno s cinom, cinom ali spojino cina s svincem.

Mnogo teh procesov odjustaže, ki so danes v uporabi, se še nadalje razvija — zlasti natančno rezanje na velikost in obliko — toda ne glede na to, kdo izvaja adjustažo, le-ta pridobiva na pomembnosti. Ta trend se bo še nadaljeval in sčasoma lahko pričakujemo, da bodo proizvajalci vse bolj obdelali jeklo in uporabniki vse manj.

Ivan ŽOLNIR, dipl. oec.

Tako je v svetu. Ali mislimo na to tudi pri nas? Op. uredništva.

— Kako gre Pepe?

— Veš, statistično sem ugotovil, da tudi tisti, ki bi morali voziti zgledno, tako kot je predpisano po ulicah Štor II, tega ne morejo in ne morejo.

— Veš, njihov čas je tudi dragocen in radi podivjajo na 40 km. — In kaj praviš?

Novo tablo z napisom 40 km.

Boli? Boli. Ga še ni?

Ja, je eden, drugega pa ne dobijo!

Kaj boš čakal!

Pojdi greva na šnops, to pomaga.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

TOZD ELEKTROPLAVŽ — AGLOMERACIJA

Janžekovič Srečko je sklical 8. redno sejo delavskega sveta za 26. 7. 1978.

Obpravnavali in sprejeli so samoupravne sporazume o železniškem in luškem prometu, o ognjevarstvenem materialu in o stalnem izobraževanju delavcev »Človek — delo — kultura«.

Obpravnavali so poročilo komisije za medsebojna razmerja ter pritožbo delavcev na škodo, ki je nastala zaradi zmrzovanja vođe v hladilnem sistemu.

Na izredni seji, ki je bila 31. 7. 1978 pa so obravnavali poročilo o polletnem poslovanju.

TOZD JEKLARNE — VALJARNE

Delavski svet se je sestal 27. 7. 1978 na 7. redni seji.

Na seji so potrdili sklepe prejšnje seje.

Po sklepih 3. in 4. seje je predsednik KPO Burnik Dušan dipl. ing. podal obširno poročilo o vzrokih prekoračitve OD v nekaterih TOZD ter o negativnih rezultatih v TOZD tovarna traktorjev.

Člani so naknadno potrdili podpisnika samoupravnega sporazuma za železniški in luški promet — podpisnik vodja TOZD tov. Haler.

Člani delavskega sveta so se seznanili s poročilom o poslovanju in rezultatih dela TOZD ter s predlogom začasne delitve dohodka za obdobje I—VI. 1978 in ga potrdili z ugotovitvami, da so doseženi rezultati dokaj ugodni, potrebno pa si je v bodoče bolj prizadevati k doseganju planirane proizvodnje in primernih osebnih dohodkov.

Seznanili so se z investicijsko problematiko — o poteku investicij v TOZD smo že poročali v prejšnji številki.

Obravnavali so kadrovske probleme, ki je pereča in zadolžila DS za kadre in splošne zadeve, da izpolni obveze po planu delovne sile in sicer najprej za potrebe valjarne I in nato za jeklarno II.

Zavzeli so se tudi za to, da je potrebno posvetiti več pozornosti pri realizaciji plana izgradnje stanovanj za delavce s ciljem zmanjševanja fluktuacije delovne sile.

TOZD LIVARNE VALJEV, KOKIL IN METALURŠKE LITINE

Dečman Vili, predsednik delavskega sveta je sklical 10. sejo dne 28. 7. 1978, na kateri so obravnavali in potrdili sklepe 9. seje ter se seznanili z rezultati poslovanja za I. polletje 1978.

Po kriterijih SDK je TOZD zaključil I. polletje pozitivno. Prostega dela poslovnega sklada sicer ni, vendar pa je 5 milijonov sredstev prenešeno na zaloge.

DS se strinja s takim obračunom s tem, da bodo o rezultatih poslovanja temeljito razpravljale samoupravne delovne skupine po končanem kolektivnem dopustu.

DS je sprejel SS o ognjevarstvenem materialu s pripombo, da če veljajo za vse ostale dejavnosti mehanizmi, naj se tudi cene pri valjih, kokilah in metalurški liti-

ni v celoti spreminjajo s cenami izdelkov črne metalurgije. Upoštevati je tudi spremembe v členu 13/2 in 15. členu.

Razpravljali je o predlogu občinske konference SZDL Celje o SS stalnega izobraževanja delavcev na področju kulture. Ta SS naj obravnava DS DO, sindikat pa naj da svoje mnenje.

Potrdil je dopolnitve SS za železniški in luški promet.

DS je potrdil ponudbe za prekrivanje strehe čistilnice, ki jo je posredoval DS za investicije in razvoj.

DS je odobril kosila vzdrževalcem, ki delajo pri remontu v podaljšanem delovnem času.

TOZD MEHANSKA OBDELAVA

Na 9. seji, ki je bila 28. julija 1978, so obravnavali rezultate prvega polletja 1978. Podrobno analizo in finančni rezultat je članom delavskega sveta podal vodja TOZD Černak Feliks, dipl. ing. Ugotovili so, da je TOZD na meji rentabilnosti in s takim rezultatom ne morejo biti zadovoljni. Za dosego boljših rezultatov v II. polletju je potrebno izdelati interni sanacijski načrt, v katerega je potrebno vključiti vse faktorje, ki vplivajo na slab rezultat poslovanja.

Analizirali so porabo investicijskih sredstev in ugotovili, da so slabo izkoriščena. V prihodnje je potrebno opraviti večja popravila in nabaviti rezervne dele — zahtevati to od TOZD vzdrževanje.

DS je zadolžil osnovno organizacijo sindikata, da naj obravnava bolniški stalež tistih delavcev, ki so napoteni v stalež od drugih zdravnikov izven DO.

Potrdili in sprejeli so samoupravna sporazuma za železniški in luški promet ter stalnega izobraževanja delavcev na kulturnem področju.

TOZD VZDRŽEVANJE

Rozman Franc, predsednik delavskega sveta je sklical 9. redno sejo DS 28. 7. 1978.

Obravnavali so polletno poslovanje, ga ocenili ter sklenili, da se ga kot takega predloži službi družbenega knjigovodstva.

Pri obravnavi sporazuma o programu stalnega izobraževanja delavcev »Človek — delo — kultura« so sklenili, da ga ne sprejmejo, ker želijo imeti dodaten prikaz oziroma pojasnilo o delovanju tega programa v DO oziroma v TOZD.

Potrdili so organizacijsko spremembo v obratu vzdrževanja transportnih sredstev.

Odobrili so nabavo nove strožnice, za manjkajoča sredstva za nabavo strožnice se najame kredit.

Potrdili so samoupravni sporazum o železniškem in luškem prometu ter imenovali podpisnika tov. Franca Rozmana in delegata za prometno središče Celje, Ivana Senico.

TOZD TOVARNA TRAKTORJEV

Svet tovarne traktorjev se je pod vodstvom ing. Alojza Piška sestal 21. julija na svoji 18. seji.

Obravnavali so samoupravna sporazuma o železniškem in luškem prometu ter o stalnem izobraževanju delavcev »Človek — delo — kultura« in ju potrdili.

Podrobno in poglobljeno so razpravljali o rezultatih poslovanja. Na rezultat, ki ga izkazujejo v tem obdobju, so vplivala predvsem naslednja dejstva: proizvodnja je bila izvršena samo 35 % letne proizvodnje, realizacija cen traktorjev na domačem in italijanskem trgu, negativna tečajna razlika kredita in veliko odstopanje stroškov uvoza.

S tem v zvezi so sprejeli ukrepe, ki naj izboljšajo rezultate poslovanja. Med drugim je potrebno v drugem polletju razčistiti vse stroške uvoza in izvoza, povečevati vrednosti prodajne cene s firmo FIAT, povečati proizvodnjo traktorjev, nove cene traktorjev na domačem trgu upoštevati šele v zadnjem kvartalu, povečati izvozno premijo, pospešiti povečanje števila domačih kooperantov, analiziranje zastojev proizvodnje in večjih stroškov ter kadrovske okrepiti ekonomski oddelek.

Sprejeli so sklep o najetju kredita pri Zavarovalni skupnosti TRIGLAV pri Ljubljanski banki Celje.

Razpravljali so o vlogi Visoke tehniške šole Maribor za finančno pomoč in zadolžili ing. Plevnika, da se o tej pomoči osebno dogovori in o rezultatih razgovora poroča samoupravnemu organu.

TOZD TRANSPORT

Seja delavskega sveta je bila 28. 7. 1978. Osrednja tema seje je bilo poročilo o polletnem poslovanju. Kljub temu da TOZD ni posloval z izgubo, pa člani ugotavljajo, da se akcijski programi ne izvajajo tako kot so jih delavci sprejeli.

Sprejeli so dopolnitve samoupravnega sporazuma o železniškem in luškem prometu ter sporazum o stalnem izobraževanju delavcev po programu »Človek — delo — kultura«.

Imenovali so Vinka Šeligo za člana razpisne komisije za imenovanje vodje TOZD.

Od strokovnih služb so postavili zahtevo o takojšnjem naročilu oziroma nakupu 5 Mp vilčarja za potrebe TOZD.

TOZD KONTROLA KAKOVOSTI

Delavski svet se je sestal na 9. redni seji, na kateri so obravnavali polletno poslovanje. Vodja TOZD dr. Šturbej je po podanem poročilu zaključil, da je TOZD dobro gospodaril in da je potrebno te rezultate obdržati tudi v naslednjih mesecih.

Obravnavali so informacijo o reorganizaciji tovarne traktorjev v TOZD tovarna traktorjev.

Sprejeli in potrdili so tudi oba samoupravna sporazuma, ki sta bila v obravnavi v DO.

TOZD GRADBENO, KOMUNALNO IN STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Na seji 3. 8. 1978, kjer sta se sestala delavski svet in izvršni odbor osnovne organizacije sindikata so razpravljali o polletnih rezultatih TOZD. Vodja TOZD

tov. Arzenšek Štefan je navzoče seznanil z rezultati poslovanja in investicijsko dejavnostjo. Ugotovili so, da je bilo poslovanje zadovoljivo in imajo na razpolago del prostega poslovnega sklada in amortizacije.

Z boljšim gospodarjenjem so se dvignili tudi osebni odhodki — najnižji, kar je bil predmet razprav v komunalnem oddelku.

Zaskrbnjujoče je stanje bolniškega staleža v TOZD, posebno v zidarskem oddelku in pri čistilkah.

Za dosego boljših rezultatov so se dogovorili, da je potrebno vložiti več truda in prizadevnosti za doseganje delovne in tehnološke discipline.

Potrdili so samoupravna sporazuma o železniškem in luškem prometu ter o stalnem izobraževanju delavcev na kulturnem področju.

Sklenili so ustanoviti solidarnostni sklad v katerega bi delavci prostovoljno prispevali vsakega 15. ob izplačilu OD in bi služil za pomoč sodelavcu ob nesreči.

TOZD DRUŽBENA PREHRANA IN GOSTINSTVO

Plankar Tinka je sklicala 9. redno sejo 28. 7. 1978 na kateri so obravnavali poročilo o rezultatih polletnega poslovanja ter predlog o začasni delitvi dohodka za obdobje januar—junij 1978.

Prav tako so se seznanili s poročilom o investicijski dejavnosti in letu 1978 in poročilo o delu delovne skupnosti — kadrovske poročilo.

Potrdili so samoupravni sporazum o dopolnitvah SS železniškega in luškega prometa.

DELOVNE SKUPNOSTI

Sestali so se vsi delavski sveti delovnih skupnosti. Na sejah so obravnavali polletno poslovanje delovne organizacije — temeljnih organizacij in delitve dohodka za prvo trimesečje.

Poleg tega so obravnavali iz dopolnitve samoupravnega sporazuma o železniškem in luškem prometu ter sporazum o izobraževanju delavcev programa »Človek — delo — kultura«.

DS delovne skupnosti ekonomike in organizacije je obravnavali in potrdil še predlog o povečanju zasedbe za dela in naloge »luknjačica«.

DS delovne skupnosti za komercialne posle je obravnavali predlog o izvedbi novih volitev v samoupravne organe. Volitve je potrebno izvesti zaradi priključitve delavcev iz tovarne traktorjev.

Sprejeli so predlog o formiranju treh samoupravnih delovnih skupin. DS delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve pa je obravnavali in sprejel še predlog o prerangiranju delovnih mest glavnih vratar, obratni vratar ter obhodni čuvaj, za kurirke pa ostanejo rangi nespremenjeni.

DS delovne skupnosti za finančne in računovodske posle je sprejel predlog o imenovanju tov. Čuvan Olge za vodjo skupnosti.

(Nadaljevanje na 7. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

KOMISIJA ZA GOSPODARJENJE

Komisija se je sestala na 7. redni seji 31. 7. 1978.

Pri pregledu sklepov predhodne seje je komisija ugotovila, da so vsi že izvršeni.

Komisija se je seznanila z izvršitvijo letnega in operativnega plana za junij in rezultati za I. polletje letošnjega leta. Ob ugotovitvi, da so že podvzete akcije, priporoča vsem TOZD, da v II. polletju skušamo planske zadolžitve čim boljše izpolniti s posebnim poudarkom na zniževanju stroškov in hitrejšemu reševanju nastajajočih problemov, ki se v času poslovanja pojavljajo.

Komercialno poročilo za junij je komisija sprejela s posebno zaskrbljenostjo glede dinamike izvoza. Seznanila se je tudi z obrazložitvijo oz. pojasnilom zakaj zaostaja. Meni pa, da je za to dejavnost v II. polletju potrebno storiti vse, kar je možno, da bi bila ta boljša.

Komisija ugotavlja, da je pereče tudi vprašanje kadrov, na kar je potrebno opozoriti občinske forume. Fluktuacijo bi morda zmanjšali s tem, da bi skušali obdržati trend porasta osebnih dohodkov.

Komisija nadalje meni, da so kadri del notranjih rezerv in da jim je potrebno posvetiti posebno skrb, kar pa je dolžnost vodstvenih struktur v TOZD in DS.

Potrdila je operativni plan za avgust 1978. Planska predvidevanja za ta mesec so sicer ugodna, prav pa bi bilo, da bi jih skušali preseči.

Soglasno je potrdila predloge, ki jih je podala Komisija za racionalizacije na 18. in 19. seji.

Sprejela je sklep, da se za razdobje VII. — IX. izplača akontacija variabilnega dela OD v povprečni višini 18 %.

Poračun variabilnega dela OD za razdobje IV. — VI. 1978 se izvrši v avgustu in izplača pri obračunu osebnega dohodka 15. septembra 1978.

V zvezi z obračunom stimulativnih dodatkov za maj in izplačilom akontacije za junij je bil osvojen predlog strokovnega teama in sklenjeno naslednje:

a) vračilo izplačane akontacije za mesec maj se pri livarni I, livarni II in MO odloži,

b) za mesec junij se izplača akontacija v enotni višini 10 %.

Za mesec junij se torej izplača: — pri tistih TOZD, ki imajo pozitivno razliko med obračunanim stimulativnim dodatkom v maju in izplačano akontacijo, se izplača pozitivna razlika za maj in 10 % akontacije na junijski obračun,

— pri tistih TOZD, kjer obračunani stimulativni dodatek za maj ne pokrije izplačane akontacije, se izplača 10 % akontacije na junijski obračun (vračilo nepokrite akontacije za maj se odloži).

Komisija zadoljuje finančno službo, da skupno s strokovno službo za nagrajevanje prouči in da poroči komisiji za gospodarjenje, v kolikšni meri vplivajo podražitve materiala na rezultate TOZD.

Pri tem je ugotovila odstopanja pri izplačilu akordnih presežkov in sklenila naslednje:

— čimprej je potrebno zaključiti fazo priprav pravilnikov o nagrajevanju po TOZD

— pri izplačilu akordov se je potrebno striktno ravnati po določilih samoupravnih aktov

— zaradi nadaljnjega postopka usklajevanja in kompleksne rešitve vprašanja nagrajevanja je potrebno pregledati dosedanja določila in pripraviti predlog evtl. sprememb in dopolnitev, ki bi jih hkrati obravnavali v fazi usklajevanja.

S povečano dejavnostjo naj bo to delo opravljeno v mesecu avgustu.

Odobrili so službena potovanja v tujino.

KOMISIJA ZA DRUŽBENI STANDARD IN STANOVANJSKE ZADEVE

Komisija se je sestala na 5. redni seji 20. julija 1978.

Naša družba si stalno prizadeva razviti metode vrednotenja dela, po katerih bi lahko nagrajevali zaposlene po učinku. Pri tem se pojavljajo problemi, ki jih rešujejo specializirani strokovnjaki, veliko pa jih ostaja, spriči obsežnosti problematike, v pristojnosti samoupravnih organov.

Trdimo lahko, da so sistemi vrednotenja fizičnega in intelektualnega dela ter nagrajevanja po doseženih rezultatih, še vedno v razvojni fazi, čeprav so določila Zakona o združenem delu jasna in zahtevajo ureditev tega splošno problematičnega področja.

V naši delovni organizaciji se kaže problem nagrajevanja po vloženem delu še na poseben način. Gre za odkupovanje diplomskih nalog rednih in izrednih študentov — štipendistov Železarne Štore.

Do začetka leta 1977 je bila v delovni organizaciji ustaljena praksa, da so se odkupovale diplomske naloge v večini tistih, ki so študirali ob delu. Postopek je bil preprost in neenoten. Diplomanti, ki so bili mnenja, da imajo njihove naloge uporabno vrednost, so predložili naloge v odkup železarni. Naloge so ocenjevale posebne strokovne komisije, v katerih so bili praviloma tudi mentorji diplomantov. Rezultat je bila ocenitev naloge s predlogom višine odkupnine.

Sčasoma je bilo ugotovljeno, da je postopek neprimeren, predvsem zaradi zelo različnih in neusklajenih kriterijev ocenjevanja in vprašanja, kdo je odgovoren za realizacijo odkupljenih zamisli. Zaradi tega je prejšnji kadrovsko-socialni odbor odločil, da ocenjuje naloge, ki so predlagane v odkup, komisija za racionalizacije na osnovi predhodno zbranih strokovnih mnenj. Člani komisije za racionalizacije pa so že na začetku ugotovili, da ne morejo opraviti zadovoljivo zaupane na-

Na seji so obravnavali in sklepali o dodelitvi izpraznjenih stanovanj proslcem stanovanj. Po sprejemu novega sporazuma so razpisali nov natečaj za dodelitev stanovanj oziroma kreditov za gradnjo in adaptacijo v individualni gradnji.

Obravnavali so vloge za dodelitev stanovanj, za zamenjavo stanovanj in o sofinanciranju.

Navedene vloge je komisija odložila za eno naslednjih sej, ko bodo nekatere stvari razčiščene in jasne.

KOMISIJA ZA KADRE IN SPLOŠNE ZADEVE

Ivanšek Stane, predsednik komisije je sklical sejo 27. julija 1978 na kateri so obravnavali kriterije za ocenitev delovodij ter s tem v zvezi imenovali posebno komisijo, ki naj izvede analizo razvrstitve delovodij po sprejetih kriterijih.

V komisijo so imenovali:

Ramšak Marjan — predsednik,

Černak Feliks — član, Korošec Ignac — član, Kresnik Ljubo — član, Mahne Daniel — član, Logar Viktor — član.

Potrdili so predlog podelitve štipendij za šolsko leto 1978—1979 in pooblastili kadrovsko službo, da naknadnim interesom, v okviru razpisa podeli štipendije.

Določili so višino počitniških nagrad za počitniško delo oziroma obvezno prakso. Strinjali so se s predloženimi organizacijskimi spremembami ob tem pa sprejeli stališče, da se naj organizacijske spremembe rešujejo dolgoročneje in kompleksno.

Proučili so pritožbo štipendistov Crnič Jožeta in Zapašek Damjana ter zadolžili kadrovsko službo, da do prihodnje seje pripravi analizo zahtev štipendistov v skladu z veljavnimi določili. Za izredni študij zaposlenih je potrebno opraviti v mesecu avgustu razpis.

Obravnavali so tudi razne vloge zaposlenih o pomoči, o odkupnih in odpravnini.

ODKUP DIPLOMSKIH NALOG - DA ALI NE

loge, ker ne obstajajo potrebni kriteriji za ocenjevanje nalog.

Po razpravah je komisija za racionalizacije sprejela na 9. redni seji dne 3. 6. 1977 naslednji sklep:

»Z ozirom na doseženo stopnjo organiziranosti množične inventivne dejavnosti in s tem danih možnosti za uveljavljanje in nagrajevanje racionalizacijskih ter inovacijskih predlogov naj se odkupovanje nalog v celoti ukine. Z uspešno izdelano diplomsko nalogo opravi diplomant svojo študijsko obvezo. Tiste naloge, ki vsebujejo zamisli ali celo rešitve tehničnih in netehničnih problemov delovne organizacije, pa lahko služijo kot vir inovacijskih predlogov, ki jih lahko prijavijo komisiji za racionalizacije, ta pa jih bo obravnavala kot vse druge inovacijske predloge.«

Stališče komisije je potrdil tudi organizacijski oddelek delovne skupnosti za ekonomiko in organizacijo, kar pomeni, da je treba tako ravnati z diplomskimi nalogami. V delovni skupnosti za kadre in splošne zadeve — odde-

lek za izobraževanje smo poslili za podatke o štipendistih Železarne Štore in dobili naslednje:

V letošnjem letu redno študira 97 štipendistov, ob delu pa se jih izobražuje 139. Povprečno število diplomantov je 12 v letu. Podatkov o številu odkupljenih in realiziranih nalog ni.

Po vsem, kar smo navedli, lahko zaključimo, da je treba uvesti več reda na tem področju. Predvsem pa je treba poudariti, da je izdelava diplomske naloge na katerikoli stopnji del študijske obveznosti, ki jo mora štipendist izvršiti brez posebne nagrade. Ker pa želimo novih rešitev in pričakujemo, da se novi člani kolektiva čimprej vključijo tudi prek realizacije zamisli predlogov v diplomskih nalogah, pač predlagamo, da izluščijo iz nalog čimveč inovacijskih predlogov in jih prijavijo službi za inovacije.

S tem bo dosežen eden izmed smotrov šolanja, rešeno pa bo tudi vprašanje nagrajevanja inovacijskih predlogov, ki so vsebovani v diplomskih nalogah.

Jože Gabršček

Splošni alarmni znaki

1. Nevarnost zračnega napada:

Zavijajoč zvok siren s trajanjem 60 sekund

2. Nevarnost napada z jedrskimi, biološkimi ali kemičnimi sredstvi:

Zavijajoč zvok siren s trajanjem 3 krat po 20 sekund s 15 sekund trajajočimi presledki

3. Požar (velja tudi v miru):

Enakomeren zvok siren v trajanju 3 krat po 20 sekund s 15 sekund trajajočimi presledki

4. Naravne nesreče:

Enakomeren zvok siren v trajanju 20 sekund, zavijajoč zvok s trajanjem 20 sekund in zaključni enakomeren zvok v trajanju 20 sekund brez presledkov

5. Prenehanje vseh nevarnosti (v miru preizkus siren vsako soboto ob 12.00 uri):

Enakomeren zvok siren v trajanju 60 sekund

Kadrovska problematika v prvem polletju

Gospodarski razvoj in kadri sta medsebojno pogojena in ozko povezana v svoji rasti. Ko ob polletju analiziramo naše rezultate, ne smemo zanemariti dogajanj, ki so vezana na kadrovanje, zato si najprej ogledimo nekaj številčnih podatkov v zvezi z realizacijo plana kadrov in fluktuacijo:

Iz tabele št. 1 je razvidno, da smo plan realizirali 98,2 %, pri čemer smo pridobili že 34 novih delavcev, odšlo pa jih je v tem času 303, zato jih moramo do izpolnitve plana pridobiti še 62. Najnižja realizacija plana v TOZD MO, plan pa so prekoračili kar v treh TOZD in dveh DS.

Podatki o kompletni fluktuaciji so za prvo polletje že dokaj visoki, kajti če bo rast v drugem polletju enaka, bodo številke dvakrat večje. Zanimivi so podatki o vzrokih odhodov, ki jih prikazujemo za celotno DO v tabeli 2.

Tretjino odhodov iz DO predstavljajo vzroki, na katere ne moremo vplivati, (JLA, upokojitve, smrti) ostali odhodi pa so v večini rezultat nezadovoljstva ali boljših možnosti zaposlitve drugje.

Ko navajamo nezadovoljstvo delavca, se le-to odraža v neprimer- nih osebnih dohodkih ter težkem fizičnem delu, ki še v veliki meri ob- staja v posameznih obratih in oddelkih.

Da bi dobili celovitost vzrokov odhodov iz DO, bi vsekakor bilo potrebno podrobneje analizirati vsak vzrok posebej, s čemer bo poda- na možnost hitrejših in učinkovitejših ukrepov.

V tabeli 3 je prikazana primerjava v kvalifikacijski strukturi ti- stih, ki so DO zapustili in tistih, ki so prišli. Številke zgovorno kažejo, da je pozitivna razlika predvsem pri ozkem profilu in srednješolski iz- obrazbi.

V prvem polletju beležimo tudi precejšnjo odsotnost zaradi bo- leznin. Podatki v tabeli 4 so takšni, kot da bi bil praktično vsak de- lavec povprečno 10 dni odsoten zaradi bolezni. Številke so najvišje v tozdih s težkimi delovnimi pogoji in tam, kjer so zaposlene ženske (po- rodniški dopust). Izredno plačanih dopustov je bilo 2.850 dni, od tega skoraj polovica za študij.

Realizacija plana kadrov v razdobju I.—VI. 1978 — tabela 1

TOZD oz. DS	Plan 1978	Stanje 1. 1. 1978	Prišli	Odšli	Pre- meščeni		Stanje 30. 6.	Realiz.	% fluk.
					+	-			
Elektroplavž	112	107	9	9	1	1	107	95,5	7,7
Jekl. in valj.	829	822	74	84	21	16	817	98,6	9,3
Livarna	215	208	36	25	2	10	211	98,1	10,2
Livarna	328	334	45	37	5	15	332	101,2	9,7
MO	220	202	17	22	3	5	195	88,6	10,0
Traktorji	260	233	69	42	50	32	279	107,3	13,6
Vzdrževanje	424	425	38	40	2	5	420	99,1	8,6
Energetika	113	107	7	4	5	5	110	97,3	3,5
Transport	158	149	6	11	—	1	143	96,0	7,0
Kont. kval.	117	112	5	5	4	—	116	99,1	4,3
GKSG	135	126	12	12	1	4	123	91,1	8,7
DPG	74	73	10	4	—	—	79	106,9	4,8
Pripr. pr.	48	49	—	1	7	3	52	108,3	2,0
Ekon. in org.	38	31	6	3	1	—	35	92,1	10,8
Invest. in r.	77	77	3	—	3	1	82	106,5	—
Komerc.	97	97	1	3	3	7	91	93,8	3,1
Finanč. rač.	62	58	—	1	—	—	57	91,9	1,7
Kadri in spl. z.	132	129	3	1	1	4	128	97,0	0,7

Fluktuacija po vzrokih — tabela 2

Vzrok odhoda	Število odhodov	%
JLA	85	28,1
Delavec se ni osebno odjavil	48	15,8
Prenizki osebni dohodki	42	13,9
Težko delo	33	10,9
Vrnitev v domači kraj	14	4,6
Preusmeritev poklica	13	4,3
Upokojitve	12	4,0
Neprimerni odnosi nadrejenih	11	3,6
Ni navedel vzroka odhoda	9	3,0
Izključitev	9	3,0
Napredovanje v drugi DO	6	2,0
Smrt	6	2,0
Neurejene družinske razmere	6	2,0
Neurejene stanovanjske razmere	3	1,0
Zapor	2	0,6
Slabi odnosi	1	0,3
Delo v izmenah	1	0,3
Odhod v tujino	1	0,3
Negativna ocena na poskusnem delu	1	0,3
Skupaj:	303	100,0

Kvalifikacijska struktura delavcev, ki so se na novo zaposlili in de- lavcev, ki so zapustili DO — tabela 3-

Izobrazbena stopnja	Prišli	Odšli	Razlika
Ozki profil I	209	107	+ 102
Ozki profil II	7	53	— 46
Ozki profil III	15	25	— 10
Široki profil	88	106	— 18
Srednja izobrazba	17	8	+ 9
Višja šola	3	3	—
Visoka šola	2	1	+ 1
Skupaj:	341	303	+ 38

Pregled odsotnosti zaradi bolezni — tabela 4

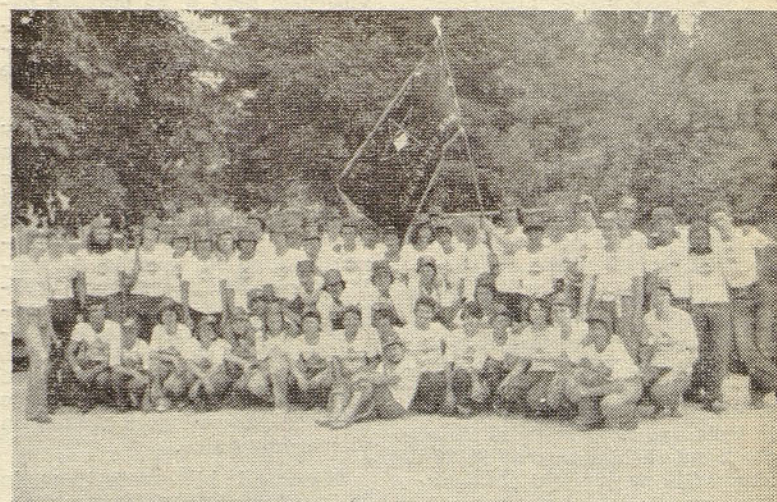
TOZD oz. DS	Štev. dni bolezn. ods.	Povpreč. dni na zaposl.
TOZD elektroplavž	1.628	15,4
TOZD jekl. in valj.	8.722	10,6
TOZD livarna I	2.722	12,0
TOZD livarna II	4.368	13,6
TOZD MO	1.650	8,14
TOZD traktorji	1.843	7,3
TOZD vzdrževanje	3.530	8,4
TOZD energetika	559	5,1
TOZD transport	1.159	8,0
TOZD kontr. kak.	564	4,9
TOZD GKSG	1.716	13,7
TOZD DPG	998	13,3
DS pripr. proizv.	380	7,2
DS ekon. in org.	112	3,7
DS inv. in raz.	1.038	13,3
DS komerc. pos.	847	9,2
DS fin. pos.	661	11,6
DS kadri in spl. zad.	1.067	8,3
Skupaj DO:	33.350	10,0

Brigadirski hooruk!!

Železarna Store bi naj v tem letu poslala v mladinske delovne brigade 17 mladink in mladincev. Naši člani ZSMS so se ali se bodo udeležili naslednjih delovnih akcij: Posočje '78, Šamac-Sarajevo, Beograd-Niš, Goričko '78, Koz- jansko '78.

SOZD Slovenske železarne. Bri- gada se je sestala na predpripra- vah pri Celjski koči in od tod šla na delovišče.

Z rezultati, ki jih je brigada do- segla, smo zelo zadovoljni. Tre- nutno so najboljši v naselju.

Skupina naših ponosnih brigadirjev

V soboto, dne 8. 7. 1978 je de- legacija družbenopolitičnih or- ganizacij Železarne Store šla obi- skat naše brigadirje na zvezni de- lovni akciji Posočje '78 v brigadi Jugoslovanskih železarn »Nobert Veber«.

Brigada je na akciji že petič. Ustanovitelj je Železarna Sisak. To leto je organizator mladina

Družbenopolitične organizacije Železarne Store so pokrovitelj brigade »Cvetka Jerinova«, ki je 9. 7. odšla na delovišče Reka '78. Lani je brigada tudi pod našim po- kroviteljstvom dosegla več pohval in priznanj, meddrugim tudi naj- višje priznanje, ki ga MDB lahko doseže: »Plaketo Veljka Vlahovi- ča«.

Sindikalne vesti

IZVOLJENO NOVO VODSTVO CELJSKIH SINDIKATOV

Dne 20. 6. 1978 se je sestala skupščina Občinske organizacije Zveze sindikatov Slovenije — Celje.

Osrednja točka dnevnega reda je bilo Poročilo o delu Občinskega sveta ZSS, s posebnim poudarkom na uresničevanju Zakona o združenem delu v preteklem obdobju, sprejem začasnega statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju Občinske organizacije Zveze sindikatov Celje ter izvolitev novih organov in delegatov za kongres ZSS in ZSJ.

Na skupščini Občinske organizacije Zveze sindikatov je bil izvoljen 60-članski Občinski svet ZSS, v katerem sta tudi dva predstavnika iz Železarne Štore, in sicer: tov. Kaluža Ladislav in tov. Žibret Anton, izvoljen je bil tudi nadzorni odbor Občinskega sveta ZSS.

Neposredno po zaključku skupščine se je sestal na svoji prvi seji novoizvoljeni Občinski svet in izvolil:

- predsedstvo Občinskega sveta ZSS (19-članski) v katerem sestavu je tudi predstavnik iz železarne tov. Ladislav Kaluža,
- predsednike svetov in komisij.

Komisijo za mednarodne odnose pri Občinskem svetu ZSS bo vodil tov. Ladislav Kaluža.

Za predsednika Občinskega sveta ZSS Celje je bil izvoljen tov. MELE STANE, rojen 16. maja 1945 v Dolnjem Logatcu. Imenovani je bil zaposlen v Merxu Celje — TOZD Grosist kot pomočnik direktorja TOZD. Član Zveze komunistov je od leta 1972.

Izhaja iz kmečke družine. Osnovno šolo je končal v Šoštanju, nato se je vpisal na 2-letno kmetijsko šolo v Vrhu pri Žalcu in po končani šoli nadaljeval šolanje na Srednji kmetijski šoli v Mariboru, kjer je leta 1964 maturiral.

Nato se je vpisal na Biotehniško fakulteto v Ljubljani — oddelek za živilsko tehnologijo. Diplomiral je 1970. leta in se zaposlil pri Merxu kot tehnolog za mlinarstvo. Sedaj je vpisan na podiplomski študij pri CK ZKS »teorija marksizma in samoupravljanja«.

Aktivno je pričel delovati v družbenopolitičnih organizacijah že v osnovni šoli in nato tudi v srednji šoli, v ZSMS in v dijaški samoupravi. Na Biotehniški fakulteti je aktivno deloval v IO zveze študentov in v študentskem klubu.

V delovni organizaciji je bil predsednik komisije za idejno-politično usposabljanje članstva ZK, predsednik komisije za informativno dejavnost in mentor OO ZSMS. Bil je predsednik komisije za idejno-politično usposabljanje članstva ZK pri Občinskem komiteju ZKS Celje in je član družbenopolitičnega zbora Občinske skupščine in član skupine delegatov za pošiljanje delegatov v zbor občin.

Kot odgovoren delavec v delovni organizaciji je bil priljubljen med delavci in uživa ugled vestnega, družbeno angažiranega delavca.

Njegova zavzetost za razreševanje problemov, za učinkovitejšo uveljavljanje novih socialističnih samoupravnih odnosov, še posebej pa njegovo prizadevanje za dosledno uresničevanje sprejetih sklepov in nalog, so porok za uspeh pri sedanjem, kot tudi bodočem njegovem delu.

DELEGATI ZA KONGRES ZSS IN ZSJ

Celjske sindikate bodo na obeh sindikalnih kongresih zastopali naslednji delegati:

IX. kongres ZSS

Copot Štefan — Libela, Žibret Anton — Železarna, Adamič Vladimir — EMO, Korošak Inge — TVO Škofja vas, Čekan Drago — Nivo, Stopinšek Natalija — PTT, Majetič Franc — Mesnine, Pečar Marjanca — Kulturna skupnost Lovšin Matjaž — Zdravstveni center, Gradišnik Mirko — skupščina občine, Hutinski Mirko — ObSS, Piki Zdenka — Kovinotehna, Zagoričnik Lojzka — Merx.

VIII. kongres ZSJ

Pečnik Maks — Cinkarna, Leskovšek Zlatko — Železarna, Pirš Stanislava — Vrvica, Končan Vili — ObSS, Kolšek Alojzija — Ingrad, Ponikvar Igor — ObSS, Pertinač Janja — Merx.

Dne 21. 6. 1978 se je na svoji 10. redni seji sestal svet Konference OOS Železarne Štore in se seznanil z dejavnostjo osnovnih organizacij sindikata in pri tem ugotovil, da so osnovne organizacije svojo aktivnost usmerile v različna področja. Ugotovljeno je bilo, da nekatere osnovne organizacije tekoče izvajajo program, da pa so druge manj aktivne.

Svet je priporočil IO OOS, da pregledajo svoje dosedanje delo in ocenijo, na katerem področju svojega delovanja zaostajajo.

V drugi točki dnevnega reda se je svet seznanil z izvrševanjem programa ZZZ ter s pripravami na referendum, ki so bili 30. 6. 1978. Po zaključeni razpravi o samoupravnih aktih, za katere smo se odločali na referendumi, se je svet seznanil s čisto pisom aktov in se z njimi strinjal. Svet je za objavo v »Informatorju« pripravil stališče do referenduma.

V nadaljevanju je svet obravnaval Družbeni dogovor o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini Celje. Svet se strinja in podpira prizadevanja, da pridemo do družbeno dogovorjenih elementov, ki jih naj vsebuje družbeni dogovor o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini Celje, vendar meni, da je družbeni dogovor o predloženi izdaji izredno splošen, premalo jase, kaj pravzaprav želimo doseči in kako. Jasneje je potrebno dogovoriti in opredeliti vse elemente, ki jih naj vsebuje dogovor. Če ti elementi ne bodo jasno opredeljeni in dogovorjeni, je svet mnenja, da na področju družbenega izobraževanja ne bomo napravili koraka naprej.

Svet je predlagal OOS, da dogovor obravnavajo in pripombe

takoj posredujejo na Občinski sindikalni svet Celje.

Svet je tudi obravnaval izhodišča o delu in pristojnosti komisij pri svetu Konference OOS.

Invalidskemu upokoju tova. Jakoba Pevca je svet odobril desetdnevni brezplačni oddih na Svetini.

REZULTATI GOSPODARJENJA

Osrednja točka dnevnega reda 11. seje sveta Konference OOS Železarne Štore, ki je bila dne 26. 7. 1978, je bila obravnavanje gospodarskih rezultatov za prvo polletje 1978. Svet je ugotovil, da so rezultati na splošno dobri, odstojajo predvsem v TOZD livarna strojne litine in v TOZD traktorji. O podrobnih gospodarskih rezultatih je svet seznanil predsednik KPO tova. Dušan Burnik.

Svet je priporočal vsem osnovnim organizacijam, da razpravljajo o rezultatih poslovanja v prvem polletju, razpravo pa zaključijo do 15. 8. 1978. V razpravi na delovnih skupinah je potrebno izhajati iz doseženih rezultatov v primerjavi s planom

ter pripraviti akcijski program za mobilizacijo vseh subjektivnih sil za doseganje še boljših rezultatov v prihodnje. Posebno pozornost razpravi in izdelavi sanacijskih programov je potrebno posvetiti v TOZD livarna strojne litine in TOZD traktorji.

IO OOS v omenjenih TOZD morata biti podrobno seznanjena s sanacijskim programom, prav tako pa svet želi dobiti v pogled sanacijskega programa omenjenih TOZD.

V nadaljevanju se je svet dogovoril za način in rok razprave o osnutkih dokumentov za IX. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Razprava bo zaključena do 25. 8. 1978.

Svet je predlagal OOS, katere še niso imenoval animatorja kulture, da to store čimprej.

Svet se je dogovoril za stališče glede podpisa samoupravnega sporazuma Borštnikovih srečanj in ga posredoval DS delovne organizacije.

Na zaključku seje je svet imenoval skupino za obisk delovne brigade »Cvetka Jerin«, katere smo pokrovitelji.

Beneficiranje

Podaljšana zavarovalna doba spada med pogosto obravnavane teme pogovorov v sredinah, kjer so težji delovni pogoji in seveda tudi na sejah organov upravljanja.

V delovni organizaciji obstaja 9-članska komisija za beneficiranje, ki obravnava zahteve in usklajuje postopke za priznavanje podaljšanja zavarovalne dobe po določilih zakona o pokojnisko-invalidskem zavarovanju in Družbenem dogovoru o beneficiranju.

V spodnji razpredelnici je prikazano, koliko delovnih mest in zaposlenih na njih ima sedaj priznana zavarovalna doba s podaljšanjem.

Del. enota	Število delovnih mest	Število zaposlenih
Valjarna I	10	193
Valjarna II	7	58
Livarna I	10	151
Livarna II	14	272
Jeklarna I	10	92
Jeklarna II	7	68
Jeklovlek	2	3
Mehanična del.	1	17
Elektroplavž	11	69
Skupaj:	72	923

Ker je v delovni organizaciji 3416 zaposlenih, pomeni, da ima 27 % zaposlenih priznano zavarovalno dobo s podaljšanjem. Razen tega pa je že vrsta nerešenih zahtevkov, med katere spadajo v prvi vrsti zahtevki delavcev iz vzdrževanja in metalurških delovodij.

Komisija za beneficiranje na ravni Železarne in komisije za beneficiranje v temeljnih organizacijah imajo dodatne težave, ker se kaže objektivna potreba po istočasnem vodenju postopka za priznanje zavarovalne dobe s podaljšanjem na delovnih mestih,

kjer še ni mogoče primerno izboljšati delovnih razmer in revizijskega postopka, v katerem bo ukinjena pravica do podaljšane zavarovalne dobe z že izboljšanimi delovnimi razmerami. Enako pereč problem pa je usklajevanje politike priznavanja zavarovalne dobe s podaljšanjem znotraj združenega podjetja in posebej med Jesenicami, Ravnami in Štorami.

V tej situaciji, ko se urejajo razmere na področju beneficiranja, je nujno informirati zaposlene o celoviti problematiki na tem področju, doseči, da se seznanijo tudi z izhodiščnimi določili zakonov, po katerih se priznava zavarovalna doba s podaljšanjem in vključiti v načrtovani revizijski postopek družbenopolitične organizacije in operativna vodstva delovnih enot.

O pomenu in objektivnosti potreb po priznavanju zavarovalne dobe s podaljšanjem bo treba torej spregovoriti obširneje in posebej. Danes želimo poudariti, da je delavski svet SOZD Slovenske železarne seznanjen s problemi v zvezi z beneficiranjem. Na redni seji dne 14. junija 1978 je obravnaval problem neenotnosti pri priznavanju delovne dobe v združenem podjetju in imenoval posebno komisijo z nalogo, da pripravi do 31. 12. 1978 usklajen predlog del, za katere se prizna zavarovanje s podaljšanjem.

Komisija, ki jo sestavljajo predstavniki delovnih organizacij in koordinacijskega odbora sindikata Slovenskih železarn, se je sestala 11. avgusta 1978.

Člani komisije so obravnavali specifični zahtevek jeseniških gasilcev, potek postopka za priznanje zavarovalne dobe s podaljšanjem za metalurške delovodje in program, po katerem bo izvede usklajevalni in revizijski postopek beneficiranih del v združenem podjetju.

Navedeno pomeni, da so pred nami aktivnosti in napor, s katerimi bo dokončno urejeno vprašanje beneficiranja.

Inovacijska dejavnost v prvem polletju

Inovacijska dejavnost je bila v prvem polletju letošnjega leta enako živahna kot v lanskem letu.

Na drugi seji DS DO dne 23. 3. 1978 je bila izvoljena nova devet-članska komisija za racionalizacije. V prvem polletju je imela štiri seje, na katerih je obravnavala 64 inovacijskih predlogov. Od obravnavanih predlogov je bilo 52 sprejetih in 12 zavrnjenih.

V tem obdobju so prijavi predlagatelji 46 inovacijskih predlogov, kar pomeni, da je število predlogov padlo v primerjavi z istim obdobjem lani; čeprav je splošna aktivnost, ki jo pogojuje posebej prikazana dejavnost Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav v Železarni Store, zadovoljiva.

Dosežke v prvem polletju ponazarjata naslednja pregleda:

1. Analiza dosežkov po sejah:

	Stev. predl.	Sprejeto		Gospodarska korist	Posebno nadomest.	Datum seje
		DA	NE			
15. seja	17	13	4	863.406,34	45.878,46	22. 3. 1978
16. seja	13	9	4	1.502.822,19	28.517,00	13. 4. 1978
17. seja	17	15	2	2.087.052,27	48.754,28	5. 5. 1978
18. seja	17	15	2	3.798.580,66	77.573,90	30. 6. 1978
	64	52	12	8.251.861,46	200.723,64	

2. Prikaz števila predlogov po TOZD:

TOZD	Število predlogov
A — plavž	3
B — jeklarna in valjarna	9
F — livarna I	—
G — livarna II	10
H — MO	2
J — traktorji	1
L — vzdrževanje	15
M — energ.	—
N — transport	—
R — kontrola kakovosti	1
S — GKSG	2
T — DPG	—
Z — DSSS	3
	46

Analiza dosežkov kaže, da je treba v drugem polletju nameniti še več pozornosti programiranju inovacijske dejavnosti (v prvem polletju smo imeli samo en razpis, na katerega smo sprejeli štiri prijave) in s tem doseči, da se usmeri tudi na netehnična področja, kot so: zmanjševanje fizičnega napora, povečanje varnosti pri delu, uvajanje drobne mehanizacije, ki zmanjšuje delovni napor ali potrebo po dodatnem zaposlovanju itd. Skladno s stališči, sprejetimi na posvetovanju inovatorjev v Štorah junija letos, pa je treba posebej spodbujati oblikovanje predlogov s področja organizacije dela, ker so opravljene domneve, da imamo na tem področju še dokajšnje rezerve.

Ce poskušamo strniti ugotovitve v izhodišče prognoze dosežkov v letu 1978, lahko zaključimo, da bo doseženi ekonomski učinek presegele lanskega, število inovacijskih predlogov pa bo izenačeno le z dodatnimi naporji.

Tudi dejavnost Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav je bila izredna.

Pripravili so spremembe samoupravnega sporazuma o izumih in tehničnih izboljšavah. Spremembe prilagajajo inovacijsko dejavnost sedanjosti in novim zakonom v naši družbi; predloge inovatorjev naj bi v bodoče obravnavale ustrezne komisije tozda, od koder je predlog. Za vsako komisijo so predlagali pristojnosti.

Kot društvo sodelujejo s sindikatom, z občinsko in republiško zvezo društev izumiteljev, z drugimi društvi, najtesneje pa z DIT Železarni Store. Sodelovanje se kaže v aktivnosti na sestankih in v organiziranju debatnih srečanj, ekskurzij in predavanj.

— Organizirali so debatni večer, na katerem so se člani, predstavniki vodstva delovne organizacije, občinske raziskovalne skupnosti in člani DIT odkrito pogovorili o inovacijski problematiki.

— Pripravili so ekskurzijo v IMPOL, s katero so spoznali inovatorje te tovarne, njihove težave in okolje, v katerem delajo.

— Na predlog, ki ga je na obnem zboru društva dal ravnatelj osnovne šole iz Štor, so za višje razrede osnovne šole v Štorah in Sentjurju ter v SKIMC pripravili predavanja o inovatorstvu. Rezultat predavanj je bila prošnja, naj prihodnje šolsko leto ne pozabijo na nižje razrede.

Upravni odbor je imel štiri seje. Rezultat delavnosti društva se najlepše kaže v MID v naši delovni organizaciji, plaketah in diplomah, ki jih je letos prejelo že društvo in člani.

Obravnavane inovacije

Komisija za racionalizacije je na 18. seji 30. 6. 1978 in na 19. seji 6. 7. 1978 obravnavala inovacijsko problematiko in sprejela naslednje zaključke:

1. Predlog ing. Franca SMUKAVCA in Silve ČAKŠ iz kemičnega laboratorija št. 354 »Možnosti in uporabnost kemijskega analitskega dela v lužilnici jeklovleka v ŽS« je komisija sprejela. Strinja se s strokovnim mnenjem, po katerem se predlog vključi v celotni elaborat za ureditev nove lužilnice. Predlog bo komisija ponovno obravnavala po realizaciji.

2. Predlog Srečka ŠOŠTARIČA iz elektroobrata, št. 348 »Zamenjava končnih stikal v jeklarni II« je komisija sprejela in odločila, da se izplača predlagatelju enkratno posebno nadomestilo na osnovi prihranka 20.035 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

3. Predlog Pavla PETKOVIČA, upokojenca — plavž, št. 271 »Rešetka v vlivališču« je komisija obravnavala že na prejšnji seji in odločila, da se izvede konstruiranje rešetke po avtorjevem predlogu.

Ker je pri podrobnem proučevanju predloga ugotovil projektivni biro, da se ne rešuje problem eksplozij, je komisija ponovno pregledala zadevo in sklenila na osnovi mnenja vodje projektivnega biroja, da se ne izvede projektiranje in izdelava rešetke, pač pa se priporoči obratu ureditev sprotnega čiščenja jame za grodelj.

4. Predlog Jožeta VERDEVA iz mehanične delavnice, št. 322 »Sprememba steznih obrobov elektrod na TH peči« je komisija proučila in sklenila, na osnovi stališča posebne strokovne komisije, da ga ne sprejme, ker predlagana rešitev ne more podaljševati vzdržnosti steznih obrobov. Rešitev obravnavanega problema je v primerni pripravi hladilne vode.

5. Predlog Ivana KRUMPAKA iz mehanične delavnice, št. 350 »Temperativna zaščita stene voza vmesne ponovce« je komisija sprejela. Avtorju pripadajo tri posebna nadomestila po faktorju ustvaritvene sposobnosti 3 b.

6. Predlog ing. Ferda HALERJA iz TOZD jeklarni-valjarne, št. 174 »Povečanje zmogljivosti ogrevnih koračnih peči v valjarni II« je komisija sprejela. Avtorju pripadajo tri posebna nadomestila po faktorju ustvaritvene sposobnosti 2 a. Prvo nadomestilo se določi na osnovi prihranka 874.820,22 din.

7. Predlog Marjana RAMŠAKA iz mehanične delavnice, št. 353 »Zamenjava mečev TH peči« je komisija sprejela. Predlagatelju pripadajo tri nadomestila po faktorju ustvaritvene sposobnosti 2 a. Prvo nadomestilo se določi na osnovi prihranka 176.970 din.

8. Predlog Franca LANGERŠKA iz livarne II, št. 318 »Izboljšava ročnih brusilnih strojev ZB 100« je komisija sprejela in odločila na osnovi stališča strokovne komisije livarne II, da se predlagatelju izplača enkratno posebno nadomestilo.

9. Predlog Karla KRANJCA in Ignaca TROBIŠA iz TT, št. 358 »Skrajšanje operacije 50 na liniji obdelave izhodnih priključkov«, je komisija sprejela. Predlagateljem pripadajo tri posebna nadomestila po 26. členu sporazuma pod F = 2 a. Prvo posebno nadomestilo se določi po prvem letu uporabe predloga, to je po 1. oktobru 1978. leta.

10. Predlog Branka HIMERLREICHA in Stanka POCAJTA, oba iz TOZD vzdrževanje, št. 352 »Zamenjava cevi pri konti v jeklarni II«, je komisija sprejela in odločila, da se izplača predlagateljema enkratno posebno nadomestilo po 26. členu sporazuma pod F = 2 b na osnovi prihranka 18.506,38 din.

11. Predlog Jožeta ZAPUŠKA, asistenta na plavžu, št. 359 »Preprečitev odgora venčnih karbonskih blokov na TH peči«, je komisija proučila in zahtevala strokovno mnenje posebnega teama.

12. Predlog Leopolda OCVIRKA iz jeklovleka, št. 276 »Popravilo vretena brusilnega stroja« je komisija sprejela in odločila, da se izplača predlagatelju enkratno posebno nadomestilo po 26. členu sporazuma pod F = 2 b in na osnovi prihranka 130.712 din.

13. Predlog Boža PLATOVŠKA iz TT, št. 243 »Racionalizacija obdelave vertikalnih cevi za traktorje«, je komisija sprejela. Predlagatelju pripadajo tri posebna nadomestila po 26. členu sporazuma pod F = 2 b. Prvo nadomestilo se določi na osnovi prihranka po enem letu uporabe predloga, to je po 4. 10. 1978.

14. Predlog Ivana MAČKA iz jeklarni II, št. 331 »Sprememba priključkov hladilne vode«, je komisija sprejela in odločila, da se izplača predlagatelju enkratno posebno nadomestilo po 26. členu sporazuma pod F = 2 b. Nadomestilo se določi na osnovi prihranka 94.716,48 din.

15. Predlog Zdravka SREBOTA in Jožeta PLANKA oba iz livarne II, št. 327 »Dopolnitev tehnologije formanja in izdelave jeder za menjalnike in sklopke traktorjev«, je komisija sprejela. Predlog je treba dopolniti z izračunom prihranka.

16. Predlog Marjana SENICE iz mehanične delavnice, št. 329 »Namestitev vibratorja na bunker«, je komisija sprejela, vendar zahteva, da se dopolni z izračunom prihranka in predlaganjem faktorja ustvaritvene sposobnosti.

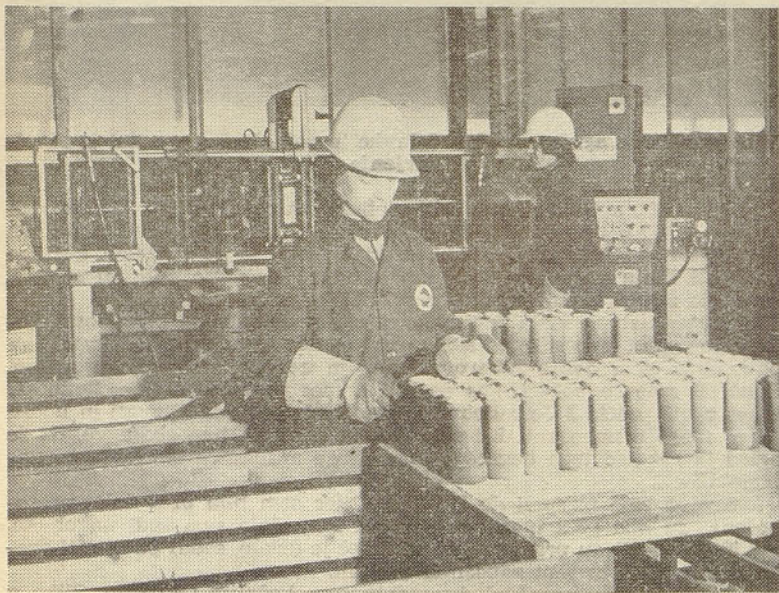
17. Predlog Marjana MRAVLJAKA iz projektivnega biroja, št. 347 »Uvedba dodatne hitrosti na mačku livne proge v livarni II«, je komisija sprejela. Dopolniti ga je treba z mnenjem vodje oddelka transportnih naprav, izračunom prihranka, predlaganjem faktorja ustvaritvene sposobnosti in stališčem vodstva liv. II v zvezi z realizacijo predloga. Na osnovi tega bo komisija ponovno obravnavala predlog po prvem letu uporabe.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Razvoj proizvodnje nemetalov v Jugoslaviji

Ena izmed pomembnih postavk nabavne službe v DO Železarni Store je tudi nabava nemetalov. Na relaciji nabavna služba TOZD — porabniki se večkrat, zlasti v zadnjem času porajajo kritike, da nabava ne vrši svojega dela dovolj kvalitetno, saj se pojavljajo zastoji zaradi nezadostnih ali nekvalitetnih količin nemetalov. Da bi malo razsvetlili ta problem bomo skušali okvirno predstaviti to mlado industrijsko vejo, ke se sooča z mnogimi problemi.

V SFRJ je v rudnikih in industriji nemetalov zaposlenih okoli 58 tisoč delavcev in ta panoga, ki ima status prioritete v SFRJ je zakorčala v drugo polovico srednjeročnega plana razvoja. Kljub temu, da se je od trenutka sprejema »Dogovora o osnovah Družbenega plana Jugoslavije za razvoj proizvodnje nemetala v obdobju 1976—1980« vedelo za formulo uspeha »mlade panoge« niso še danes najdene konkretne rešitve, za njeno realizacijo.

Izdelava jeder se vsakodnevno sooča s problemom oskrbe z nemetali — livarskim peskom

Panoga nemetalov je starejša za dve in pol leti a ni večja. Mere stimulacije, ki bi omogočile celotni panogi vitalnost so izostale, ni prišlo do povezav znotraj panog in z drugimi deli gospodarstva. Kljub temu, da se nemetali v grobem lahko dele na surovinski in predelovalni del jo moramo opazovati kompleksno, saj služi kot reprodukcijski material drugim panogam gospodarstva.

V »dogovoru« je bilo ocenjeno, da bi se proizvodnja nemetalov morala letno povečati za 13 % vzporedno z rastjo potreb tržišča. A v primerjavi prvih štirih mesecev tega leta z letom 1977 beležimo 6 % padec, še hujša je slika primerjave štirih mesecev 1975 baznega leta, ko je padec 13 %.

Obravnavane inovacije

(Nadaljevanje z 10. strani)

18. Predlog Maksa ŠUSTRA, Jurija ŠUMEJA, Antona ZORETA, Adolfa BOBERE in Vinka BULETA, vsi iz livarne II, št. 340 »Oblikovalni okvirji za FOB Beograd«, je komisija sprejela in zahtevala, da ga predlagatelj dopolni z izračunom prihranka, vodstvo livarne II pa s predlogom faktorja ustvaritvene sposobnosti.

19. Predlog Maksa ŠUSTRA, Vinka BULETA, in Antona ZORETA, vsi iz livarne II, št. 341 »Uteži za viličarje«, je komisija sprejela in zahtevala, da se dopolni z izračunom prihranka, vodstvo livarne II pa s predlaganjem faktorja ustvaritvene sposobnosti.

20. Predlog ing. KRAMERJA, ing. Jurija ŠUMEJA, Maksa ŠUSTRA, Antona ARHA in Franca GRUBENSKA, vsi iz livarne II, št. 342 »Konzole TAM«, je komisija sprejela. Sklenila je, da se izplača predlagateljem enkratno pavšalno nadomestilo.

21. Predlog ing. KRAMERJA, ing. Jurija Šumeja in Maksa ŠUSTRA, vsi iz livarne II, št. 343 »Matice GRADIS«, je komisija obravnavala in se strinjala z njegovo koristnostjo. Ker je uvedbo proizvoda zelo blizu službeni dolžnosti predlagateljev, je odločila, da se predlog akceptira kot inovacija, predlagateljem se prizna avtorstvo, materialna stimulacija pa ne.

22. Predlog ing. Ljuba KRESNIKA, ing. Jurija ŠUMEJA, ing. Jožeta KRAMERJA in Cveta VREČERJA, vsi iz liv. II, št. 346 »Izdelava bunkerja za doziranje oplaščenega peska«, je komisija sprejela in zahtevala, da ga predlagatelj dopolni z izračunom prihranka, vodstvo livarne II pa s predlogom faktorja ustvaritvene sposobnosti.

Boljša podoba »neuspeha« kaže sledeča tabela:

Izvršitev plana razvoja selekcionarnih proizvodov nemetalov

Skupina proizvodov	Planirano 1980	Ostvarjeno 1975	Ocena 1977	Indeks	
1	2	3	4	2:3	4:3
1. Kvarčni pesek in kvarcit	2.900	1.605	1.500	181	107
2. Surovi magnezit	800	485	345	165	71
3. Surova ognjeodporna glina	580	350	305	166	87
4. Sol (vse vrste)	1.055	646	670	163	104
5. Asbestna vlakna in koncentrat	140	21	18	667	86
6. Koncentrat fosfata	900	—	—	—	—
7. Bentonit	425	86	90	494	105
8. Barid	81	61	54	131	88
9. Feldspat	160	54	55	296	98
10. Keramična glina in kaolin	800	—	—	—	—
11. Sinter — magnezit	410	256	160	—	69
12. Bazični ognjeodporni mat.	300	149	137	201	92
13. Samotni ognjeodporni mat.	335	185	161	181	115
14. Silika material	50	12	11	417	92

Podobna situacija je s produktivnostjo, ki bi se v tej panogi morala povečati letno za okoli 4 %, a v naslednjem letu za 5 % in tudi še zdaleč ne bo dosežena.

Kljub temu da je zaradi heterogenosti te panoge težko najti skupni imenovalec vzroka prepočasne rasti proizvodnje, lahko zaključimo, da je tako za rudnike kot za del predelovalcev glavni krivec »tehnična neopremljenost«. Poleg te se pojavlja v veliki meri tudi neenak razvoj porabnikov, saj so te surovine pri njih zastopane kot reprodukcijski material in vsako nihanje na porabniški strani pusti velike sledove v proizvodnji nemetalov.

Jasno je, da tržišče nemetalov SFRJ ni zasičeno, a kljub temu so veliki pritiski na uvoz, ker proizvajalci tega materiala ne morejo niti v pogledu kvalitete in niti v zahtevnih količinah zadovoljiti porabnike (primer Kvarca — Rgotina, Termit — Domžale, ...). Za leto 1978 se predvideva 10 % povečanje uvoza, a za naslednje celo 15 %, kar znaša že 250 milijonov dolarjev.

Ce pogledamo še investicijska vlaganja v panogo nemetalov, vidimo, da je ocenjeno v tem srednjeročnem obdobju z 10 milijardami.

Po drugi strani v tej panogi ne obstaja noben sporazum ali dogovor med proizvajalci, ki bi vodil k večji specializaciji in delitvi dela. Tako se celo lahko zgodi, da bodo povečane kapacitete tistih vrst nemetalov, katerih je že sedaj dovolj na trgu, drugih pa, ki jih primanjkuje, ne bo dovolj.

Dolgo časa je služil celo samoupravni sporazum med proizvajalci kvarčnega peska in livarnami kot model dobrega sporazumevanja, a se ne uporablja že več kot leto dni.

Žolnir Ivan, dipl. oec.

S KNJIŽNE POLICE

Na 250 prodajnih mestih v Sloveniji, v samopostrežnicah, kioskih in seveda knjigarnah, čakajo ljubitelji branja nove knjige iz zbirke ŽEPNA KNJIGA.

Decembra lani je izšlo v tej zbirki prvih 12 knjig v moderni opremi in vezavi. Hitro so si pridobile številne prijatelje in v tistih trgovinah, kjer jih niso skrili v kak kot, so nekateri najbolj priljubljeni naslovi kmalu pošli.

Letos izhajajo knjige v tej zbirki postopoma, doslej jih je izšlo osem, tik pred izidom je deveta, VOJNA ZVEZD, po kateri je bil posnet najuspešnejši znanstveno fantastični film vseh časov — knjiga bo prišla v prodajo ob istem času, ko se bo v naših kinematografih začel vrteti film.

Pred tem pa so že izšle knjige: SATTLER: Bitka na Neretvi — pričevanje o najbolj krvavi bitki jugoslovanskih partizanov.

ZORMAN: Draga moja Iza — sodobni roman domačega avtorja

PRIKRIL: Pekel na Pacifiku — boji med mornaricama ZDA in Japonske v drugi svetovni vojni

WERTHEIMER: Kleopatra — kraljica, ljubimka in pustolovka na prestolu egipčanskih faraonov
SEGAL: Ljubezenska zgodba — svetovni bestseller, predloga znamenitemu filmu

KONSALIK: V omami LSD — roman o sužnjih mamil

CAPOTE: Zajtrk pri Tiffanyju — umetniško dognana sodobna povest, po kateri je bil posnet znani film

KOŠIČEK: Ljubezen, spolnost, sreča — nasveti seksologa in psihologa za življenje v dvojce

Najcenejše teh knjig so po 30.- din, večinoma se njihove cene gibljejo med 40.- in 60.- dinarji, najobsežnejše pa so po 90.- din. To so cene, ki dosegajo četrtno tiste cene, ki bi jo take knjige imele v normalni trdo vezani izdaji.

Izdajatelji žepne knjige:

Borec, Cankarjeva založba, Državna založba Slovenije, Lipa, Mladinska knjiga, Obzorja Maribor, Tehniška založba Slovenije.

PO PLANINSKIH POTEH

Železarji drugič čez Jermanova vrata iz dežele Kranjske na Štajersko

No, ja — pa smo ga le dočakali! Razpis namreč za pohod vseh železarjev iz Kamniške Bistrice, čez Kamniško sedlo v Logarsko dolino.

Organizator: Železarna Štore.

In smo si razdelili delo:

— organizacijo pri tleh, razne prijave, naročila, prostor piknika — Veber Tine;

— skrb za prijetno počutje v želodcih, gostinska enota — Kajba Tone;

— varno hojo, lepo vreme, vodnike, reševalce, zdravnika, cepine, vrvi, pa seveda PD Železar, pod vodstvom tokrat glavnega, tudi po meri (in teži) najvišjega vodnika Jožeta Gobca;

Vsekakor je najhujše breme padlo na nas planince. Ker samoupravni dogovor z »NIVOJEM« v oblakih še ni podpisan, smo se tresli, če morda v tem neprijaznem obdobju grmenja in strel tudi nam ne bo prizanešeno.

V navskrižnem ognju socialne delavke in psihologinje — test iz planinarjenja

Pri koči na Kamniškem sedlu, ali še drugače, koči v Jermanovih vratih, ki stoji na višini 1.884 letrov, nas je že čakal vroč čaj. Koča je bila do vrat polna tistih, ki so prvi prišli in so se želeli pošteno podpreti. Moja grupa se je kaj kmalu odpravila dalje. Bilo mi je všeč, saj se je z »Brane« potegnil kar cel oblak megle.

Severna stena sedla je v nasprotju z južno, skoraj popolnoma gola, z mnogimi prepadnimi škrbini, ponekod ozkimi poličkami, na poti, ki je sicer dobro zavarovana, pa je treba biti skrajno previden. Spuščali smo se počasi, ker so bili z menoj samo taki »pohodniki« ki so prvič prečkali Jermanova vrata. Razlagati, razkazovati in hoditi tu ni mogoče naenkrat. Kdor pa je bil kdaj na tem sedlu ve, da je ogled in razgled tega bogatega logarskega anfiteatra enkrat in neponovljiv.

Srečno smo prispeli do Kotličev, kjer sem bila prav tako preseščena, da ima plaz tako malo snega. Pogrešala sem tudi nageljčke, saj je bil včasih tu pravi vrt, že od daleč je dišalo, sedaj pa ni niti ene-ga cveta, le tu in tam zapozneli encijan.

Ze od daleč smo slišali harmonikaša s kočice na Okrešlju. Slika v koči je bila tu ista kot na vrhu. Koča polna, okrog kočice prav tako vse zasedeno, ljudje veseli — razigrani.

Megle so se pričele vlačiti že iznad Mrzle in Turške gore. In res, ko smo prišli do izvira Savinje, se je vtilo. Bil pa je le malo močnejši tuš, ki je po nekaj minutah prenehal, vendar je marsikomu spodbudil pospešek v dolino.

Za nekatere je bil slap Rinka zopet nekaj posebnega. Vode namreč ni bilo mnogo in slak je kot nežen pajčolan lebdel nad skalami. Zal pa je vidno tudi tu, da dostikrat narava divja v vsem svojem elementu. Na produ je namreč vse križem nametno mlado izruvano drevje, poti razrvane od neviht. Orlovo gnezdo je marsikoga navdušilo in promet na njem je bil gost in bogat. Kot na Okrešlju, tako so obiskovalci tudi tu pokupili vse planinske klobuke in značke, vse spominke.

Pri bifeju, spodaj na parkirišču, so čakali naši avtobusi. Postopoma so nas zvozili v gozdiček pri planinski koči v Logarsko dolino. To je bil menda največji užitek vseh tistih, ki so po skoraj 5-urni hoji sedli na mehki sedež in se spomnili, kako neprijetno bi bilo še več kot eno uro brusiti podplate po trdem asfaltu.

Pred našim »taborom« nas je nasmejan pričakal glavni šef tega podviga, Veber Tine. Vse se mu je smejalo — zakaj tudi ne, saj je šlo vse po sreči, menda celo brez vsake praske.

V taboru je bilo kot v hotelu ena — a.

Bele oblečene poškrbljene kuharice so delile toplo hrano in pijačo. Malo proč od tega šotora je goren ogenj pod velikanskim tignjem, tu je bil še plesni oder, posebno ostrejšje za muzikante in klopi in mize pod visokimi starimi smrekami. Kot v pravljici, če nisi pogledal čez cesto na veliko stavbo, ki je bila nekoč planinski dom, sedaj pa jo ima menda Izletnik. Tam stoji tudi Cinkarniški počitniški dom.

Ceprav je bilo 440 ljudi kar lepo število, se je tu odvijalo vse nekam spontano. Nikjer čakanja, nikjer stiske za prostor, nisem mogla verjeti, kam se je vse to porazgubilo. Gneča je bila edino na plesišču. Tu ni bil nihče utrujen. Tu se je vrtelo vse veselo — sijočih obrazov. Prijetno je bilo opazovati težke gozdarice, pod raznobarnimi dokolenkami, kako gibčno so se premikale sem in tja. Ker je bil oder premajhen, se je ples odvijal kar po zemlji in travi.

Veseli Jeseničani to ne bi bili, če nam ne bi nadrobili nekaj veselih. Nazadnje je spregovoril naš »glavni« v slovenskih železarnah in najpriljubljenejši gost nas planincev — Gregor Klančnik. Ocenil je dobro uspešno akcijo, se pošalil na račun premajhnega plesnega odra, ki bo drugo leto (na škodo) večji, ker nam bodo Ravenčani podarili — izdelali večjega.

Izdel prekmalu je prišla ura poslavljanja — letos za zelo kratek čas, ker naj bi se že v soboto, 19. avgusta srečali na pohodu na Triglav, ki ga organizirajo Jeseničani.

Torej štorski železarji, ki niste hoteli z nami, lahko vam je žal. Vsi, ki smo se tega pohoda udeležili, menimo, da je bilo lepo. Vabim vas že sedaj, da se nam ne izneverite prihodnje leto. Ze zaradi večjega plesnega odra se bo izplačalo.

— M. M. —

Prihod v Logarsko dolino. Na čemu kolone — vodja pohoda Građišnik Frido

Dokler se ne odžejam in dokler ne bo porcija prazna, ne boste plesali

V soboto, 12. avgusta smo se tisti, ki naj bi sprejeli in spremljali okrog 440 prijavljenih udeležencev Združenega podjetja slovenskih železarn že pol ure pred napovedanim rokom, prihoda avtobusov, znašli pri koči v Kamniški Bistrici. Toda, glej presenečenje! Kroparji so prispeli že pred nami in nekateri od njih bili že na poti proti vstopu v breg.

Ce je imel naš dragi planinski predsednik pripravljen kakšen ganljiv govor za dobrodošlico, so ga pač Kroparji za ta užitek prikrajšali. Mimogrede je pobasal cepin in nahrbtnik in jo ocvrl za ubežniki. Ni mi kazalo drugega, kot da jo tudi sama mahnem za njimi, pa čeprav se mi je zdel njihov začetni tempo malo prehitel.

Pot nas je vodila skoraj tretjino razdalje po gozdu. Najprej je bil strm vzpon, potem prečkanje predgorja, sem in tja po starem bukovem gozdu. Ko smo prišli do gozdne meje, to je približno 1500 metrov visoko, smo se znašli pri izvirih pod mogočnim bokom Brane. Izviri so proti pričakovanju zelo revni, saj je snežišče popolnoma izginilo in niti v razpokah skal ni več snega.

Tu preide gozd v pašnike, najprej z osamljenimi macesni, pri stari planšarski koči prenehajo tudi ti in prične se lepa »planina« s sočno planinsko travo z nešteti pestrim planinskim cvetjem.

Pri koči so tisti, ki so se prej tako pogнали v breg, že drugič počivali. Saj se mi je zdelo! Pa še potrebno je bilo nabrati novih moči, kajti pred nami se je bočila »po konci postavljena planina« — velik pašnik, ki ga je bilo potrebno spraviti pod noge in nahrbtnik. Če ga takole gledaš, bi ga »ošacal« za pol ure, pa bi se zmotil za ravno dve tretjini lagodne hoje.

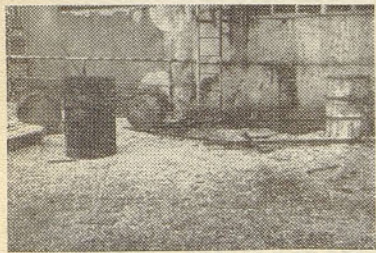
Junaško smo se zagrizli v to strmino. Malo naravnost, pa cik-cak med ruševjem, rododendronom in malinami, ki pa šele cvetijo. Zaguljena je tale strmina. Počasi se vzpenjamo, treba je pomagati s prgiščem rožin, z nasvetom, kako Vitergina, obljubo, da bo koča takoj tam, ko nam zmanjka brega.

Pogled nazaj je bil čudovit. Videti je bila vsa pisana paleta barv na sivozeleni travi in temnim ruševjem. Rdeča, rumena, modra barva v vseh odtenkih so se kot droben potoček pomikale navzgor. Vmes pa veselo žubornje govorice, osameli vrisk in smeh. Res, doživetje!

NADALJEVATI SKOZI VSE LETO

Realizacija akcijskega programa za področje VARSTVA PRI DELU v okviru praznovanja TEDNA VARNOSTI in DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

V Tednu varnost v občini Celje, ki je bil v času od 8. do 13. 5. 1978 pod geslom: »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«, smo se v ta program s strani Železarne Store vključili z akcijskim programom za področje varstva pri delu. Izhodišča so bila dogovorjena na sestanku vseh odgovornih nosilcev nalog iz TOZD, posameznih obratov, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter službe varstva pri delu.

Ko bo gorelo, bo prepozno! Razlito olje in prevrnjeni sodi pričajo o malomarnosti in neurejeni okolici.

Zaradi nuje, da postane delovna varnost sestavni del vsakega proizvodnega procesa, bo vsak zaposleni v okviru svojih nalog in pristojnosti prispeval k urejevanju in izboljšanju varnih delovnih pogojev, humanizacije dela in boljšega delovnega okolja. Takšna urejena delovna mesta pa se morajo ustvarjati s tehničnimi, socialnimi, zdravstvenimi, vzgojnimi in drugimi ukrepi. Tudi z vidika družbene samozaščite se moramo opredeliti za odgovornost pri opuščanju, tolerantnosti in nediscipline v pogledu varnosti pri delu.

Pravica in obveznost delavcev v OZD je, da urejajo varstvo pri delu s samoupravnimi splošnimi akti, kar je določeno z Zakonom o varstvu pri delu in z Zakonom o združenem delu. Tako je težišče urejanja pravic in obveznosti s tega področja prešlo na same delavce — samoupravitelje. Višja stopnja razvoja samoupravljanja zahteva tudi višjo raven osebne odgovornosti vsakega delavca. Ker v praksi novi odnosi in načela še niso popolnoma zaživele, je potrebno, da se vsi dejavniki, ki kakorkoli vplivajo pri urejanju, pospeševanju in izboljšanju varnih delovnih pogojev, v zadostni meri zavedajo odgovornosti za takšno kompleksno področje, kot je varstvo pri delu.

V okviru akcijskega programa s strani naše OD so bile sprejete naslednje naloge:

1. Komisije za gospodarjenje in varstvo pri delu v tozidih naj pripravijo analizo obstoječega stanja nevarnosti pri delu in proučijo vzroke nevarnosti ter podajo predloge za izboljšavo ter preprečitev nevarnosti pri delu;

2. HTV komisije v posameznih obratih zadolžiti, da organizirajo in kontrolirajo vsa dela v obratih, posvečajo skrb vzgoji novih sodelavcev in skrbe, da se vsi de-

lavci na delovnih mestih seznanijo z nevarnostmi in opremito z ustreznimi osebni zaščitnimi sredstvi. Ravno tako naj predlagajo in proučujejo ukrepe v zvezi z delovnimi pogoji (prah, plin, ropot, razsvetljava, temperatura).

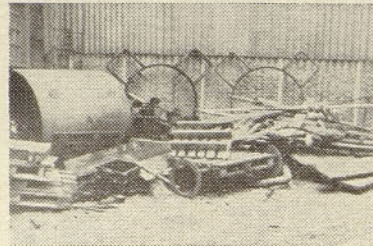
3. Delavski sveti naj bi v Tednu varnosti na posebnih sejah obravnavali problematiko varstva pri delu in sprejeli predloge in sklepe komisij za varstvo pri delu.

4. Delovna organizacija in vsi tozidi pa bi z akcijo urejanja delovnih mest ustvarili boljše pogoje za delo, saj je red in disciplina na delovnem mestu važna postavka za varno delo.

Posamezni tozidi in obrati so na sestankih delavskega sveta, komisij za gospodarjenje in varstvo pri delu ter HTV komisij, sestavili programe, ki so v nekaterih obratih zelo konstruktivni. V tem prednjačijo naslednji obrati oziroma tozidi:

- TOZD VZDRŽEVANJE — elektroobrat
- TOZD LIVARNA II
- TOZD ENERGETIKA

Z realizacijo vseh nalog s področja varstva pri delu v omenjenih obratih oziroma tozidih se vsi člani komisij zavedajo, da je izboljšanje delovnih pogojev in varnega dela predpogoj za doseganje večjih uspehov.

Kot na odpadu, pa ni, je pred enim izmed naših TOZD

Tudi vsi drugi obrati, razen tozda SGKG, v katerem ni nobena komisija ali delavski svet razpravljala o zadani akciji, so v veliki meri poskrbeli za realizacijo akcije v Tednu varnosti.

Rezultat teh akcij se je v mesecu maju pokazal v zmanjšanem številu delovnih nevarnosti. Iz tega

sledi, da bi se takšno vzdušje in pripravljenost vseh za realizacijo varnih delovnih pogojev in humanizacije dela moralo nadaljevati skozi vse leto. Boljši rezultati na področju varstva pri delu bi naj bili stalna naloga vseh, saj bomo le na ta način lahko realizirali vse sprejete obveznosti.

Komisija, ki je bila sestavljena iz predstavnikov službe varstva pri delu, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in vodstva podjetja, je po ogledu posameznih obratov oziroma tozidov prišla do naslednjih zaključkov:

V akciji so sodelovali vsi tozidi, razen tozda SGKG. Pri ocenjevanju reda na delovnem mestu je bilo stanje najboljše v tozdu Jeklarn — Valjarn, predvsem v obratih jeklarna II in valjarna II. Pri ocenjevanju realizacije ukrepov in sklepov komisij v Tednu varnosti je bil najboljši tozid VZDRŽEVANJE — elektroobrat, kjer so organizirali tudi predavanja na temo: »družbena samozaščita«, varstvo pri delu in »varstvo pred požari«.

MED POČITNICAMI SO OTROCI BOLJ OGROŽENI

Otroci so naše največje veselje in bogastvo in kar strah nas je, da bi se jim kaj zgodilo.

Statistike prometnih nesreč zgovorno pričajo, da se v juniju, juliju, avgustu in septembru, ko se izteka in začenja pouk v šolah ter obeh mesecih počitnic, zelo poveča število prometnih nevarnosti, v katerih so udeleženi otroci in mladoletniki in da večino teh prometnih nevarnosti tudi sami povzročijo.

Da bi bilo takih prometnih nesreč čim manj, je v veliki meri odvisno tudi od nas, vzgojiteljev. Če bomo povsod tam, kjer lahko pričakujemo otroke in mladino na cesti ali bolj ob njej, zlasti v bližini križišč, na dovoznih cestah v

stanovanjskih soseskah, pri kopalščih, v letoviških krajih, pri počitniških domovih, kampih itd., vozili še posebej pazljivo, bomo lahko preprečili marsikatero nevarnost, pa čeprav po črki zakona morda zanj niti ne bi bili odgovorni. Kaj pa zavest, da bi se ob previdnejši vožnji usodni situaciji lahko izognili? Vedno se moramo zavedati, da otrok, predvsem mlajši, še ni sposoben objektivno ocenjevati nevarnosti. Ko je zatopljen v igro, pa nanjo pogosto tudi čisto pozabi. Prav zato pa na previdnost ne sme pozabiti odrasel in zrel voznik. Zelo veliko naših bralcev, verjetno kar večina, niste samo vozniki, temveč tudi starši. Dejstvo, da so otroke v šoli pred začetkom počitnic v posebni učni uri opozorili na primerno vedenje v prometu, nas ne sme uspavati v pričanju, da je bilo s tem za varnost otrok v prometu narejeno vse, kar je bilo mogoče. Nikoli ne smemo pozabiti na svojo odgovornost za varnost svojih in drugih otrok in na svoj vpliv na otroka. Zato poskrbimo, da bodo manjši otroci stalno pod primerним nadzorom, večjim otrokom pa konkretizirajmo tisto, na kar so jih v šoli na splošno opozorili. Opozorimo jih, kjer naj se gibljejo in katerih predelov in cest naj se izogibajo, po kateri poti naj na primer gredo na otroško igrišče, ne dovolimo jim vožnje s kolesi brez nadzorstva in tam, kjer je zaradi gostejšega prometa nevarnost večja. Sploh pa ne, če v šoli niso naredili ustreznega kolesarskega izpita, ki ga zahteva tudi zakonski predpis za otroke od 7. do 14. leta. Najučinkovitejšo vzgojno sredstvo pa je nedvomno zgled staršev. Kaj pomagajo vsi dobri nauki o pravilnem prečkanju ceste, če takrat, ko hodimo z

otrokom, prečkamo cesto kjerkoli, kakorkoli in kadarkoli, češ, naj kar avtomobilist pazi, da nas ne bo povozil in pri tem niti ne upoštevamo, da se avtomobil ne more ustaviti na mestu, ampak je zato potrebna daljša ali krajša zavorna pot, kar sicer kot vozniki zelo dobro vemo, ko pa se prelevimo v pešce, pa vse to pogosto pozabimo. Ob slabih zgledih bo otrok ravnal tako ali pa še bolj nepravilno tudi takrat, ko ne bo pod nadzorstvom odraslih. In komu bomo tedaj očitali krivdo, če se bo zaradi takega ravnanja, kakršnega smo ga sami naučili s svojim slabim zgledom, zapletel naš otrok v prometno nevarnost, ki mu bo lahko zapustila trajne posledice ali ga bo stalo celo življenje.

Naj bo to dovolj za razmišljanje, da na otrokovo varnost v prometu ne smemo nikoli pozabiti.

V Sloveniji se je začela 20. avgusta 1936 velika stavka tekstilnih delavcev, ki je trajala mesec dni, to je do 19. septembra. Z njo je doseglo stavkovno gibanje v zadnjih letih pred II. svetovno vojno svoj vrhunec. Stavka je pričela v kranjskih tovarnah Jugoslovske, Jugobruna in Inteks, nato pa se je razširila na vseh 8500 tekstilnih delavcev v Sloveniji. Delavci so zasedli tovarne, jih zastražili ter izvolili tovarniške in mestne stavkovne odbore. 16. septembra 1936 je oblast odredila oborožen napad na kranjske delavce in stavko zadušila s silo. Kljub temu so morali tovarnarji podpisati kolektivno pogodbo z delavci. Mnogi med njimi, zlasti delavski zaupniki, so po stavki izgubili službe.

ZOPER PRETIRANO PORABO ANTIBIOTIKOV

ČEBELJA LEKARNA

Nerazumna poraba zdravil, predvsem antibiotikov, ne le pri odraslih, marveč tudi že pri otrocih, je resno vznemirila zdravniške po svetu in v Sloveniji. Najprej so v svojih vrstah, potem pa tudi javno izrazili dvom v tako hitro porabo zdravil, ki se jim mikrobi, le te naj bi uničili (kot povzročitelje najrazličnejših vnetij), prilagajajo in postajajo odporni.

Mnogi zdravniki, predvsem pa farmakologi so se zazrli nazaj, v nekdanje zdravljenje, v čase, ko ni bilo o antibiotikih ne duha ne sluha.

Poti do starih zdravil so različne. Spet so se uveljavili najrazličnejši čaji in zeli, več pozornosti so spet namenili gibanju na svežem zraku, mnogi pa so začeli obupati stara pravila o zdravljenju z medom. Ta je kot zdravilo znan iz davnine, pa tudi iz bližnje preteklosti, saj je med NOB v najtežjih trenutkih ostal edino »zdravilo«.

Opozorila svetovne zdravstvene organizacije o pretirani porabi zdravil in domače statistike, ki so postale še hitrejše in jasnejše, odkar recepte »pregleduje« računalnik, so vzpodbudile številne zdravnike, da svoj študij posvetijo medu in čebeljim pridelkom.

SVETOVNO RAZISKOVALNO GIBANJE

V dobi, ko je bilo vse, kar je imelo nadih »patine« zanič, ko je bilo dobro le vse, kar je bilo moderno, je tudi med izgubili večji del svoje veljave. S spoznanji, da je narava največji učitelj, da človek s trganjem vezi s preteklostjo pozablja tudi na stvari, ki so mu bile stoletja in tisočletja v pomoč, so v marsikaterem laboratoriju nehali gledati v bodočnost, posvetili so se preteklosti. In tako so vse več raziskav posvetili tudi čebeljim pridelkom. Prav takšno vnemo kot drugje po svetu so pri raziskovanju učinkovanja čebeljih pridelkov pokazali tudi nekateri jugoslovanski znanstveniki in začeli ugotavljati stvari, ki jih niti niso pričakovali. V laboratorijih, pod mikroskopi in na živalih, kasneje pa tudi na klinikah so potrjevali, da so v čebeljih pridelkih snovi, ki imajo ugoden učinek na počutje in zdravje ljudi. Kmalu je postalo znano, da je cvetni prah najbolj skoncentrirana hrana, kar jih poznamo, saj so v njej snovi, ki jih potrebuje organizem za rast in vzdrževanje biološkega ravnotežja. Za mleček so dognali, da je biološki pospeševalec in da hkrati zavira rast bakterij, plesni in virusov. Propolis je aktivna snov z izredno močnim učinkom proti virusom in bakterijam.

USPEHI DOMAČIH STROKOVNJAKOV

Raziskovalca slovenskega mikrobiološkega inštituta Bratko Filipič in prof. dr. Miha Likar sta dokazala, da matični mleček in propolis zavirata rast virusov.

V poročilu »Vpliv propolisa in matičnega mlečka na razvoj nekaterih virusov«, ki ga je zaradi izrednih odkritij in dosledne znanstvene metode v celoti objavil tudi ameriški strokovni bilten »Interferon Scientific Memoranda« iz Buffala, med drugim poročata v sklepnem delu poročila:

»iz raziskave je razvidno, da naravni proizvodi med, matični mleček, cvetni prah in propolis nimajo samo fizioloških učinkov, ampak razen proti mikrobom deluje tudi proti virusom. Vprašanje pa je, iz česa izvira ta antivirusna aktivnost in kakšno je razmerje med sestavo in vplivom čebele na antivirusno dejavnost...« Poskusi kažejo, da aktivna snov ni samo ena, ampak da gre verjetno za kompleks snovi, ki šele v pravilnem razmerju in ob aktivnosti čebele daje fiziološko in antimikrobno dejavnost...«

POSKUSI RAZVOZLJALI RAZMERJE

V Medexovih laboratorijih so čebelarje pridelke mešali v različnih količinah in na podlagi učinkov ugotovili, katera mešanica medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka in propolisa deluje na človeški organizem najbolj ugodno. In tako je nastal APIKOM-PLEKS, doslej edina in zelo učinkovita mešanica čebeljih pridelkov, ki je uspešno prestala tudi vse klinične teste. V njem so sestavine, ki zavirajo rast virusa, povzročitelja influence, tudi če so razredčene v razmerju 1:100.000.

ČEBELE NISO ZDRAVNIKI

O delovanju Apikompleksa so bile narejene raziskave. Preizkusili so ga na več klinikah v različnih jugoslovanskih mestih in

ugotovili njegovo izredno ugodno delovanje. Preizkusili so ga ljudje sami in ugotovili njegovo uspešnost. Toda zdravnika ne med ne drugi čebelarji pridelki ne morejo nadomestiti. Kadar človek zboli in se ga loti visoka temperatura, mora upoštevati navodila zdravnika. Poskusi v uglednih klinikah pa kažejo, da za infekcijskimi boleznimi zboli neprimerno manj ljudi, ki jemljejo žličko Apikompleksa dnevno. In v tem je največja moč naravnega preparata. V preprečevanju bolezni, mnogi zdravniki pa ga svetujejo že tudi kot edino sredstvo, ki pomaga pri zaviranju rasti virusov, je nenadomestljiv. Zato ga je danes moč najti na prodajni polici sleherne lekarne in v vseh večjih trgovinah. Ker ga je ustvarila narava brez pomagal kemije je popolnoma nevaren in ne more povzročiti nobenih škodljivih stranskih posledic. Jože Vetrovec

Nekaj zanimivosti o proizvodnji surovega železa

V sosednji Avstriji so imeli leta 1960 letno proizvodnjo 2.232.000 ton surovega železa v 10 plavžih. Povprečna letna proizvodnja na enoto je znašala torej 223.000 ton. Petnajst let kasneje, leta 1975 so v sedmih visokih pečeh proizvedli 3.056.000 ton pri povprečni letni proizvodnji 436.600 ton na enoto. Vse avstrijske visoke peči so imele leta 1975 koristno prostornino pod 1200 m³.

Druga sosedja — Italija, je imela leta 1960 letno proizvodnjo 2.683.000 ton surovega železa iz 13 plavžev, od tega je imelo 12 plavžev koristno prostornino pod 1200 m³ in ena peč med 1200 in 2000 m³. Povprečna letna proizvodnja na enoto je znašala 206.400 ton. Leta 1975 so imeli v Italiji letno proizvodnjo 11.350.000 ton iz 18 visokih peči, od tega jih je ostalo s koristno prostornino pod 1200 m³ še 10, tri imajo prostornino med 1200 do 2000 m³, štiri med 2000 do 2800 m³ in ena 4552 m³. Povprečna letna proizvodnja na enoto je znašala 630.500 ton.

V Zahodni Nemčiji je bilo leta 1960 še 156 plavžev in od teh 152 s prostornino pod 1200 m³ ter samo 4 s prostornino med 1200 in 2000 m³. Pri letni proizvodnji 25.739.000 ton je bila povprečna proizvodnja na enoto 165.000 ton. Leta 1975 je bila letna proizvodnja 30.074.000 ton, v vsega 82 plavžih. V petnajstih letih so ustavili 74 manjših peči, nekaj so jih predelali, nekaj zgradili novih tako, da so imeli za proizvodnjo 30 milijonov ton samo še 60 peči s prostornino pod 1200 m³, 17 s prostornino med 1200 in 2000 m³, 4 s prostornino med 2000 in 2800 m³ ter eno z več kot 2800 m³. Povprečna letna proizvodnja na enoto je znašala 366.700 ton.

Zelo zanimiva za nas je tudi Francija, kjer so imeli še leta 1960 povprečno letno proizvodnjo na enoto vsega 96.200 ton. Imeli so 147 plavžev in med temi niti ena peč ni bila s prostornino nad 1200 m³. Letna proizvodnja je bila 14.154.000 ton.

Petnajst let kasneje so imeli letno proizvodnjo 17.921.000 ton s samo 80 plavži in od teh je ostalo s prostornino pod 1200 m³ le še 68. Leta 1975 so imeli na enoto povprečno letno proizvodnjo 224.000 ton. Zgradili so pa 11 plavžev s prostornino med 1200 in 2000 m³ in imajo eno največjih peči v Evropi v Dunkirku s 4526 m³ prostornine.

V Franciji so imeli leta 1960 sorazmerno veliko malih plavžev saj je bila povprečna letna proizvodnja na enoto pod 100.000 tonami. V primerjavi z Zahodno Nemčijo imajo še vedno povprečno nizko proizvodnjo na enoto, ker je bilo število plavžev v proizvodnji samo za 3 manjše od Nemčije, proizvodnja pa za nekaj več kot 12 milijonov ton.

Sorazmerno najradikalnejši poseg so napravili Belgijci. Leta 1960 so imeli 53 plavžev in od teh je imel samo eden koristno prostornino med 1200 do 2000 m³. Letna proizvodnja je znašala 6.520.000 ton ali 123.000 ton na enoto.

Leta 1975 so imeli samo 19 plavžev, proizvedli so 9.069.000 ton surovega železa ali povprečno 477.300 ton na enoto. Od 19 plavžev, jih ima 14 prostornino pod 1200 m³, preostalih pet pa do 1600 m³.

Tudi v Luxemburgu so v 15 letih dvignili letno proizvodnjo na enoto od 123.700 na 324.000 ton in nimajo nič več kot 12 visokih peči od 30 enot, ki so jih imeli še leta 1960.

Angleži so imeli leta 1960 110 plavžev in leta 1975 samo še 53. Sicer pa kaj bi še našteval, v vseh navedenih državah so znižali število plavžev in povečali enote, za dosego večje in cenejše proizvodnje.

Med velikimi proizvajalci sta pa le dva, ki sta v 15 letih povečala število visokih peči.

V SSSR so imeli leta 1960 120 plavžev in so povečali število na 136 enot, vendar so imeli 1960 leta 80 enot s koristno prostornino

pod 1200 m³, leta 1975 pa le še 64. Povprečna letna proizvodnja na enoto se je skoraj podvojila od 389.300 ton na 757.100 ton. Japonci so povečali število enot od 34 na 51. Ukinili so peči z manjšo prostornino od 1200 m³, odnosno od 30 takih peči jih je ostalo samo še 9 in zvišali povprečno letno proizvodnjo na enoto od 349.900 ton na 1.703.500 ton ali skoraj za 5-krat.

Velikost visokih peči seveda ni edini faktor, ki vpliva na proizvodnjo in ekonomiko proizvodnje. Povsod je težnja, da obogatijo vsip in ne velja več načelo, da je treba prvenstveno izkoriščati lastno rudno bogastvo, ne glede na kvaliteto rude. Vsi težje za tem, da bi imeli v vsipu vsaj 55 % Fe. V Zahodni Nemčiji uporabljajo samo še 5 do 10 % domačih rud. Francozi uvažajo okoli 65 % rud in podobno je tudi drugje. Dobro pripravljen, bogat vsip je za dobro delo plavža zelo pomemben. Razen tega je vplivna temperatura vpihanega zraka, obogatitve s kisikom, upihanje goriva in še vrsta malo manj vplivnih faktorjev.

Prej navedeni podatki obravnavajo samo velikost visokih peči, v resnici so pa v proizvodnih podatkih zajeti rezultati tehnološkega napredka 15. let.

Podatki o vplivu velikosti peči na proizvodne stroške v Zahodni Nemčiji primerjani za plavže s premerom talilnika 3,9 m, 5,5 m, 6,5 m in 9,3 m kažejo, da stroški padajo od 3,9 do 9,3. Stroški pri 3,9 m so znašali 64 DM/t, pri 5,5 m pa celo 80 DM/t, kar je pa posledica drugih obratovalnih pogojev. Pri premeru ogrodja 9,3 m so bili 55 DM/t, pri japonski peči s 14 m premera ogrodja samo 35 DM/t.

Navedbe o ruskih in japonskih visokih pečeh so zanimive, vendar za nas neprimerljive. Nekateri podatki iz drugih držav so bolj blizu tudi našim, jugoslovanskim razmeram in ob teh se je vredno malo zamisliti.

ŠPORT IN REKREACIJA

PRVENSTVO SLOVENSКИH ŽELEZARN

Z nekoliko zakasnelo informacija seznanjamo bralce o rezultatih prvenstva slovenskih železarn, ki je bilo v Ravnah 17. junija 1978. Pod pokroviteljstvom konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Ravne in organizatorja, komisije za športno rekreacijo, so se športniki slovenskih železarn srečali na letnih športnih igrah 17. junija 1978 v Ravnah na Koroškem.

V medsebojnih srečanjih so se pomerili v kegljanju, košarki, namiznem tenisu, plavanju in atletiki.

Številna ekipa štorskih železarjev je naše barve dokaj uspešno zastopala. Opaziti pa je, da na tekme slovenskih železarjev ne prihajamo dovolj pripravljeni. Rezultati v posameznih panogah dovolj zgovorno pričajo kje nas najbolj žulj čevlji, da o udeležbi

v plavanju sploh ne govorimo. V tem tekmovalstvu nismo imeli nobenega predstavnika in takšno stanje bo verjetno trajalo še nekaj let — dokler se nam ne bo uresničila želja — izgradnja plavalnega bazena na Teharjih.

Z odlično organizacijo ravnenskih funkcionarjev so bili doseženi v posameznih panogah naslednji rezultati.

Atletika:

tek 100 m:

1. Vavče Matevž, Ravne	12,07
3. Senica Branko, Štore	12,47

tek na 1000 m:

1. Majes Marjan, Kropa	2:44,43
3. Lišanin Mihajlo, Štore	2:51,41

met krogle — 7,25 kg:

1. Preželj Zvone, Lesce	13,16
2. Planinčič Milko, Štore	12,94

skok v daljino:

1. Mackošek Bojan, Štore	6,12 m
--------------------------	--------

balkanska štafeta:

1. Lesce	3:43,34
2. Štore	3:44,88

Vrstni red ekip:

1. Lesce	26 točk
2. Štore	22 točk
3. Kropa	17 točk
4. Ravne	13 točk
5. Tovil Ljubljana	7 točk
6. Žična Celje	2 točki

v plavanju je bil vrstni red naslednji:

1. Ravne	41 točk
2. Jesenice	29 točk
3. Lesce	9 točk
4. Kropa	6 točk
5. Tovil Ljubljana	2 točki

košarka:

1. mesto, Štore
2. mesto, Kropa
3. mesto, Ravne

namizni tenis: (do 35 let)

1. mesto, Ravne
2. mesto, Jesenice
3. mesto, Štore

kegljanje — ženske:

1. mesto, Ravne 1107 pod. kegljev
2. mesto, Štore 1061 pod. kegljev
3. mesto, Lesce 939 pod. kegljev

kegljanje — moški

1. mesto, Ravne 583 pod. kegljev
2. mesto, Štore 564 pod. kegljev
3. mesto, Lesce 517 pod. kegljev

Reprezentanci Železarne Štore čestitamo k doseženim uspehom in pričakujemo, da nas bodo tudi v bodoče tako uspešno zastopali.

Petindvajset let Prešernove družbe

Ob 25-letnici Prešernove družbe se naše uredništvo s tem prispevkom pridružuje temu praznovanju z namenom, približati našemu bralcu vrednote knjižnih zbirk Prešernove družbe in pomembnosti izdane literature za delovnega človeka.

Že med vojno je bila med osrednjimi nalogami Osvobodilne fronte slovenskega naroda tudi skrb za kulturo, saj smo se Slovenci v veliki meri prav po zaslugi naših pisateljev, zavednih sinov ljudstva, kljub različnim pritiskom izkoriščevalskih tujcev, obdržali kot samostojen, svobodoljubni narod. In tako je poleg svojih drugih dejanj, namenjenih spodbuditi plodnega razmaha slovenske kulture v svobodi, izvršni odbor Osvobodilne fronte na svojem sestanku 27. januarja 1953 sklenil, da ustanovi Prešernovo družbo, ki naj bi nadaljevala izobražujoče tradicije naprednih predvojnih knjižnih društev in po svojih kulturno zavednih zaupnikih prinašala v domove slovenskih delovnih ljudi najboljše literarna dela domačih in svetovnih ustvarjalcev.

Na prešernov dan 8. februarja 1953, ob kulturnem prazniku vsega slovenstva, je bila družba ustanovljena. Usmerjale in vodile so jo danes že legendarne osebnosti: njen predsednik, ki je to ostal polnih 23 let, je bil Boris Zihlerl; njen prvi tajnik France Bevk.

Njeno članstvo je kmalu po ustanovitvi šlo nad 60 tisoč delovnih ljudi. Smisel in poslanstvo tako ustanovljene Prešernove družbe sta bila jasna: skrbela naj bi za izdajanje lepih in dobrih knjig v duhu revolucionarnih, narodno povezujočih načel Osvobodilne fronte, in v skladu z umetniškim izročilom največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, tega genija, ki je izšel iz ljudstva in v katerem se je zato poosebil genij vsega slovenskega naroda.

Članstvo Prešernove družbe, ta kulturno osveščeni del slovenskega življa, v zameno za nezahtevno članarino že petindvajset let ob Prešernovem rojstnem dnevu, 3. decembra, prejema v dar pet ali šest knjig redne letne zbirke, v kateri so poleg koledarja vsako leto še po dve izbrani deli naših pripovednikov, poljudno pisano delo s tega ali onega področja znanja in še priročnik te ali one vrste. Skoraj vsi člani prejmejo tudi posebno nagradno knjigo: skrbno izbrani roman družbeno angažiranega, miselno prodornega, zanimivo pišočega tujega avtorja.

Za svoje člane in naročnike izdaja Prešernova družba tudi mesečno revijo OBZORNIK, v kateri objavlja črte in pesmi domačih in tujih avtorjev, zanimive zapise o najnovejših dognanjih na področju znanosti in živo pisane biografije klasikov naše kulturne preteklosti. S tem skozi vse leto ohranja stik med članstvom in izdajateljskim jedrom Prešernove družbe, in to že vseh petindvajset let.

Poleg tega Prešernova družba že prek dvajset let izdaja zbirko romanov LJUDSKA KNJIGA, da bi tako približala slovenskemu

bralcu najizvirnejša, najzanimivejša, literarno bogata in vsebinsko pestra dela pisateljev vsega sveta.

S tem, da so njene izdaje danes na knjižnih policah povsod tam, kjer živijo Slovenci, da po marsikateri knjigi, ki jih je v preteklosti razposlala na slovenske domove Prešernova družba, še danes pogosto seže ljubeča roka delavca, kmetja, matere in otroka, ki so se naučili pravično ceniti dobro knjigo, ker so spoznali, da jim le-ta pomeni nujno dopolnilo njihovega življenja in obstoja sploh — s tem je Prešernova družba dostojno izpolnila kulturno poslanstvo.

Naloge sodelavcev in zaupnikov Prešernove družbe in vloga Prešernove družbe danes, v ozračju potrošniške mrzlice in vsaj navidez zmanjšane zanimanja za knjigo in kulturno samovzgojo je odgovorna in važna. V tem resnem času, ki ga skušajo nekateri prekriti s snobističnim hlastanjem za zlagano dragocenimi, a v svojem jedru puhlimi dobrinami in v nasprotju z občasnimi pojavi elitizma v slovenskem literarnem ustvarjanju objavlja Prešernova družba v svojih zbirkah dela umetniško odgovornih, z duhom resnično ustvarjalnih delavcev prežetih pisateljev, pesnikov in prevajalcev. V nasprotju s poplavo tujega — in domačega — šunda razširja med slovenskimi bralci prevode najboljših stvaritev svetovnih klasikov in naših sodobnikov.

Upokojeni

STANTE FRANC, rojen 19. 7. 1926, stanujoč Prožinska vas 102, p. Štore, po poklicu KV valjar se je zaposlil v valjarni I 29. 4. 1947 kot zabijač, nato pa je opravljal še dela ravnalca fine proge, dvigalca grobe proge, predstegača grobe proge, nazadnje pa je opravljal dela in naloge valjarja I.

S 30. 6. 1978 je bil redno upokojen.

STRAŠEK STEFAN, rojen 20. 12. 1924, stanujoč Sentjanž 42, p. Štore, po poklicu KV valjar se je zaposlil v Železarni Štore kot vlagalec gredic v valjarni. Opravljal je tudi dela predstegača grobe proge, od 1965 dalje pa vse do upokojitve pa je opravljal delo in naloge strojnika.

S 30. 6. 1978 je bil redno upokojen.

SMAJIČ FIKRET, rojen 24. 9. 1954, stanujoč Moševac 6, Malgaj, se je zaposlil v naši delovni organizaciji 11. 2. 1974 v jeklarni I kot pomočnik vlivališča. Po opravljenem tečaju za mazutarja je nekaj časa opravljal dela in naloge mazutarja, nato pa spet delo pomočnika vlivališča.

Z 21. 6. 1978 pa je bil invalidsko upokojen.

Želimo jim, da bi še mnogo let uživali zasluženo upokojitve.

VAŽNE TELEFONSKE ŠTEVILKE

Zavod za požarno varnost in sedež	22-090 ali
štaba CZ	93
Uprava javne varnosti	23-941 ali 92
Reševalna postaja	94

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

KADROVSKE VESTI

NOVI ČLANI NAŠE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

Kožuh Vinko, KV elektromehaničnik iz elektroobrata; Krajnc Marta, ekonomski tehnik; TT — ekonom. odd.; Romih Jožefa, NK delavka iz TOZD Transporta; Jauševac Maks, PK strugar iz MO litine; Hostnik Boris, KV mehanik TK naprav — merilna služba; Trupi Janez, NK delavec iz TT mat. koop. s.; Posavec Stjepan, KV mizar — tesarji; Kunštek Vinko, KV strojni ključ. iz TT obdelave; Egartner Stanislav, KV strugar iz TT obdelave; Plank Roman, KV strugar iz MO litine; Petek Marija, NK delavec iz valjarne I; Sivka Silvo, KV valjavec prof. iz valjarne II; Bukovšek Rajko, KV strugar iz MO litine; Oprešnik Janez, KV strugar iz MO obdel. valjev; Dunder Milan, NK delavec iz TT obdelave; Babič Daroslav, NK delavec iz livarne I; Arzenšek Jože, KV rezkalec iz mehanične del.; Zapušek Dušan, KV rezkalec iz valjarne II; Ljubej Slavko, KV strugar iz mehanične del.; Kitak Stanislav, KV strojni kalupar iz livarne II; Nežman Jože, KV strojni kalupar iz livarne I; Lorgar Srečko, KV strojni ključ. iz vzdrž. transp. sred.; Mlinarič Ivan, KV strojni ključ. iz valjarne II; Medved Jerko, KV elektromehaničnik iz elektroobrata; Tomplak Ivan, KV elektromehaničnik iz elektroobrata; Slo-mšek Jurij, KV strugar iz MO orodjarna; Videc Marjan, KV strugar iz mehanične del.; Augustinčič Franc, KV strugar iz valjarne II; Zaberl Jožef, KV strugar iz MO valji; Mihelič Jože, KV strugar iz MO litine; Mulej Boris, KV strugar iz TT obdelave; Zajc Branko, KV strugar iz mehanične del.; Čepič Miloš, NK delavec iz livarne I; Novosel Ferdo, NK delavec iz livarne II; Gros Jože, KV strojni ključ. iz TT obdelave; Drogenik Herman, KV valjavec prof. iz valjarne II; Zagajšek Darinka, ekonomski tehnik — TT uvoz; Gajšek Stefan, strojni tehnik — TT priprava dela; Horvat Dragutin NK delavec iz obrata transport; Recko Anton, KV avtomehaničnik iz TT montaže; Mujkanič Mehmed, NK delavec iz jeklarne II; Selčan Konrad, KV strojni kalupar iz livarne I; Gobec Ferdinand, PK rezkalec iz MO valji; Kolar Jože, NK delavec iz TT obdelave; Kameri Bajrush, NK delavec iz livarne II; Fon Izidor, KV električar iz elektroobrata; Zrnc Mladen, KV strugar iz MO valji; Škrabl Anton, KV strojni ključ. iz mehanične del.; Komerički Dragutin, NK delavec iz valjarne I; Alijagić Rasim, NK delavec iz valjarne I;

Iz JLA so se vrnili:

Korošec Zvonko, KV elektromehaničnik iz merilne službe; Fric Alojz, KV valjavec prof. iz valjarne II in Novak Stanislav, elektromehaničnik iz merilne službe;

ODŠLI PO LASTNI ŽELJI

Vreš Zdravko, NK delavec, Trupeč Antun, NK delavec, Kregar Anton, NK delavec, Jenič Bojan, NK delavec, Živkovič Radivoj, NK delavec, Ban Franjo, NK delavec in Gmajnički Ivan, NK delavec — vsi iz valjarne I; Ivehovič Branko, NK delavec, Jurečič Hinko, PK rezalec, Moguljak Branko, NK delavec, Zorko Edvard, PK pultist, Vlahovič Vlatko, NK delavec, Deželak Franc, NK delavec in Vračun Leopold, NK delavec — vsi iz valjarne II; Nemec Ivan, PK avtog. rezalec iz jeklarne II; Bečiri Vehbi, NK delavec, Stanič Rade, NK delavec in Vidic Jožef, NK delavec iz livarne II; Sekoranja Zani, NK delavec, Halužan Cvetko, KV str. ključ. strugar in Stojan Franc, PK vratalec, vsi iz obdelovalnice litine; Mernik Milan, KV strugar in Ogobdelovalnice valjev, Ambrož Anton, KV delovodja iz orodjarne; Jagodič Leopold, KV strugar, Uršič Jože, KV strugar in Hrepevnik Stanislav, KV str. ključ. iz mehanične del.; Smit Adolf, NK delavec iz obrata transport; Trobiš Marija, administrator v pripravi vzdrževanja; Milekič Mire, NK delavec iz obrata transport; Stefančič Martin, NK delavec in Uran Vid, KV avtomeh. iz TT-montaže; Bohorč Stefanija, strojni tehnik iz TT mat. koop. sekt.; Pirkmajer Marko, komercialni tehnik iz TT komerciala; Potočnik Rajko, ekonom. tehn. iz DS za komerc. posle; Podkrajšek Martin, KV voznik motornih vozil — SVD gasilci; Pokrajac Dušan, obratni električar — sl. varstva pri delu;

Iz DO sta izključena:

Škorjanc Alojz, NK delavec iz livarne I in Leber Anton, NK delavec iz valjarne I;

Na novo življenjsko pot so stopili:

Doberšek Nada, komerciala in Križanec Srečko, odd. za kakovost; Anzeljc Ljubica, TT-vodstvo in Korent Rado, DS za inv. in razv.; Zapušek Zmaga, komerciala in Verhovšek Albin iz elektroobrata; Bajčinovci Sazbina, komunala in Prebreza Šefki iz livarne I; Blažič Spasoje iz mehanične del., Pečnik Vlado iz elektroobrata, Zupanc Marija, komunala.

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI

Kočar Bogdan iz elektroobrata in Kočar Tilka iz fin. sekt.; Verk Marjan iz valjarne I, Jurkošek Leopold iz tov. trak., Krajnc Drago iz energ. obr., Artiček Rafael iz mehanične del., Koprivc Jože iz livarne valjev;

Vsem iskreno čestitamo!

DELOVNO OBVEZNOST SO KRŠILI

1. BABŠEK FRANC, livarna II — dne 6. 5. 1978 neopravičeno izostal z dela — JAVNI OPOMIN
2. KOPINŠEK IVAN, jeklarne I — dne 24. 3. 1978 poškodoval sodelavca — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA POGOJNO ZA DOBO 6 MESECEV
3. PEČNIK BARTOL, jeklovlek — dne 3. 4. in 31. 5. 1978 neopravičeno izostal z dela — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA POGOJNO ZA DOBO 9 MESECEV
4. ŠKORJANC ALOJZ, livarna I — odklanjal delo — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA
5. GAJŠEK ANTON, transport — dne 2. 2. 1978 fizično obračunal s sodelavcem — JAVNI OPOMIN
6. BELEJ Zvonimir, valjarna II — dne 9. 4. 1978 neopravičeno izostal z dela — JAVNI OPOMIN
7. ČAUŠEVIČ Fehim, livarna II — dne 4. 4. 1978 prišel v službo na nedovoljenem mestu, dne 3. 5. 1978 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
8. HUMSKI BOJAN, livarna II — dne 28. 3. 1978 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.

Pravna služba

UPOKOJENI

ARH Martin, rojen 16. 10. 1923, stanujoč Začet 13 a, se je zaposlil v Železarni Štore, leta 1950 v jeklarni kot kovač, nato je odšel v JLA, ponovno pa se je zaposlil 1. 4. 1953 v jeklarni in delal na različnih delovnih mestih vse do leta 1974 ko je bil iz zdravstvenih razlogov premeščen v skladišče, na dela in naloge skladiščnika, S 7. 7. 1978 je bil invalidsko upokojen.

JAZBINŠEK Vladimir, rojen 22. 6. 1923, stanujoč Kompole 94, Štore, je bil zaposlen v Železarni Štore že od leta 1939 do 1941, ko je bil premeščen v Železarno Kapfenberg, nato od leta 1945 do 1948, ko je odšel na dosluženje in se je ponovno zaposlil v letu 1948 v livarni kot livar-kalupar. V obeh livarnah je delal na različnih delovnih mestih, nazadnje kot livar I v livarni valjev.

S 31. 7. 1978 je bil redno upokojen.

LUBEJ Jože, rojen 4. 9. 1925, stanujoč Proseniško 12, Sentjur, se je zaposlil v Železarni Štore leta 1955 v gradbenem oddelku kot pleskar. Od leta 1969 dalje pa je opravljal dela in naloge zidarja.

S 31. 7. 1978 je bil invalidsko upokojen.

LESNIKA Vitomir — Franc, rojen 1. 8. 1927, stanujoč Javorje 21, p. Gorica pri Slivnici, Sentjur, se je zaposlil v Železarni Štore 2. 3. 1959 v jeklarni kot ingotar, pozneje je delal kot jamski pomočnik, pomočnik vlivališča, topilniški pomočnik, nazadnje pa kot prebodar v jeklarni I.

S 4. 8. 1978 je bil invalidsko upokojen.

Želimo jim, da bi še mnogo let uživali zaslužen upokojev.

ŠTORSKI ŽELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE — Izhaja enkrat mesečno — Uredniški odbor: Gra-dišnik Frido, Gabršček Jože, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.